

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neînfricate nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele

BIBLIOTECA DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek. A. Op-
polik Nachf. Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare.
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 51).

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaris:
Pe un an 24 oor., pe șase luni
12 oor., pe trei luni 6 oor.
N-rii de Duminecă 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oă-
cele postale din țintu și din
afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare,
Yörgul Inului Nr. 30. etajiu
I.: Pe un an 20 oor., pe șase
luni 10 oor., pe trei luni 5 oor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 oor., pe 6 luni 12 o., pe trei
luni 6 oorone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 281. — Anul LXV. Brașov, Duminecă 22 Decembrie 1902.

Un cuvânt către cetitori.

La capătul anului venim a adresa cetitorilor și amicilor fôiei noastre câte-va cuvinte de mângâiere pentru trecut și de încurajare pentru viitor.

O facem fără temere, că se va găsi cineva, care să dică: Tot așa v'ați mângâiat și v'ați încurajat de decii de ani și la ce ați ajuns?

Scim că se află între noi Români mulți de aceia, cari în nepriceperea sêu ușurătatea lor sunt de părere, că poporul nostru a suferit și s'a luptat destul în veacurile trecute și până în ziua de azi, și că prin urmare ar fi timpul să înceteze odată necazurile și suferințele sale.

Cine n'ar dori acesta? Care dintre noi n'ar fi vesel și fericit de-a vedé implinindu-se cu o oră mai curând aspirațiunile noastre de egală îndreptărire națională?

Dér este scris în cartea destinelor, că libertatea și egala îndreptărire națională și-o pôte câștiga un popor numai prin jertfe și lupte îndelungate, care sê-l facă vrednic de posesiunea acestor mari bunuri.

E drept, că poporul român din Ardeal și până la Tisa a îndurat veacuri întregi cea mai mare apăsare și persecuțiune sub jugul iobăgiei, dér prea mic era numărul acelor bărbați zeloși din sinul sêu, cari, simțind adênc nedreptatea și umilirea, sê aibă priceperea și curajul de a lupta pentru liberarea lui.

Nobilimea de origine română a părăsit cu încetul cauza poporului și s'a înstrăinat de el. N'a fost dér cine sê pôte stégul și sê conducă lupta de emancipare, până-ce prevedința nu a dat poporului pe marii apostoli ai românismului.

Propovêduirea acestora a deșteptat simțul și conștiința națională în modul cel mai îmbucurător și printr'asta s'a deșteptat și simțul de jertfă pentru cauza cea mare și sfântă a poporului. Inșe vremurile și împrejurările nu s'au schimbat până ina-

inte cu 54 de ani și și după aceea au rămas destul de vitrege pentru Români.

A crede dér, că suntem aproape de țintă și nu mai trebuie sene încordăm așa de mult puterea de jertfire, ar însemna, că nu voim a ne mai da silința de ajuns pentru a ne asigura isbênda finală, ar însemna că s'a slăbit conștiința națională în noi și că nu mai avem încredere în puterile noastre.

Sê spunem drept, că, decât există azi pe alocurea asemenea șovăire în sinul inteligenței noastre române, una din cauzele de căpetenie este, efectul demoralisător, ce l'au produs, încercările intrigei străine de a ne desbina și învrăjbi, slăbind tot-odată legăturile de solidaritate dintre noi.

Din norocire aceste încercări deși ne-au adus mari stricăciuni, n'au putut sê și ajungă scopul.

Și nu și-l vor ajunge nici în viitor pe câtă vreme toți Români de inimă vor fi conșcii de marea lor îndatorire națională, de a nu slăbi și șovăi nici un moment în continuarea luptei pentru libertatea și egala îndreptărire națională a poporului român.

Diarul nostru intră în anul al 66-lea de la înființarea sa. Viața sa n'a fost decât o continuă stăruință și luptă pentru deșteptarea, luminarea și apărarea drepturilor națiunei române.

Decă prin trei generațiuni, prin mai multe epoce de cele mai grele, organul nostru a putut ajunge aci unde este, o pază neadormită în dezvoltarea culturală și națională a poporului român, acesta are a-o mulțumi înainte de toate încrederei ce au avut-o și o au conducătorii sêi în puterea și viitorul elementului român, încredere ce le-a ușurat sarcina stăruințelor și luptelor atât de îndelungate.

Am simțit și am știut, că drumul ce avem sê-l percurgem cu toții va fi încă fôrte lung și anevoios și de aceea n'am alergat cu limba scôsă

în ideia greșită, că ținta ne ar fi aproape, nici n'am nebunit pe alții cu asemeni ademeniri, ci ne-am urmas mersul mai cumpetat și mai sigur, îmbărbătând pe conaționali sê nu-și pêrdă răbdarea și sê fie țară în speranță.

Unde eram noi azi, decât conștiința națională ar fi fost mai deșteptă în poporul nostru și decât acesta ar fi înțeles mai bine chie-marea cea mare ce o are pressa în mijlocul sêu?

Ceea ce nu s'a făcut în trecut, pôte sê se facă în viitor. Români de inimă vor înțelege, că numai punând cu toții umăr la umăr și sprinjinindu-ne reciproc din răputeri, putem ajunge la ținta dorită.

Cetitorilor salutare și sêrbători fericite!

Revista politică.

Lucruri mari și însemnate s'au întemplat șeptemâna acesta în Viena. Căpeteniile celor două guverne dualiste, ungar și austriac, au hotărit asupra sortii legăturai economice dintre Ungaria și Austria, asupra așa numitului pact vamal, ér miniștri de externe a două mari împêrării (Rusia și Austro-Ungaria) s'au sfătuit cu privire la sôrtea Macedoniei.

Cincei ani de zile s'a vorbit și s'a scris neinterupt despre problema cea mare a pactului, a cărei deslegare nu s'a putut face, decât abia în ajunul anului 1903. În cêsurile din urmă ale anului 1902, după străduințe, lupte și svêrcoliri cumplite, s'a încheiat pactul, adecă guvernele din Budapesta și Viena s'au înțeles cum s'ar dice, au venit în clar unii cu alții și s'au învoit. Înțelegerea și învoirea acesta ar fi fost înșe cu neputință, decât Coróna înșăși nu și-ar fi pus în cumpênă totă voința și energia, pentru-ca sê împace neînțelegerile și sê se afle un drum de scăpare, fără ca sê capituleze unii

înaintea altora și fără ca din lupta acesta unii sê iesă învingători, ér alții învinși. Așa a spus cel puțin ministrul president Coloman Szell în vorbirea cu care a răspuns la gratulațiunile, ce 'i le-a adus partidul sêu cu ocaziunea anului nou. Se dice, că interesele Ungariei n'au suferit nici o știrbire și, că din parte-i Ungaria n'a jertfit nimic de hatărul pactului. Tot așa se laudă și conducătorii politici din Austria. Ar fi mai rămas acum întrebarea, decât aface-rea pactului s'a rezolvit definitiv, căci și de astă-dată numai guvernele s'au înțeles între sine. Ce vor face înșe parlamentele? Își vor da și ele aprobarea și concursul la ceea-ce s'a făcut în Viena? Dieta din Pesta o va face de sigur, căci Col. Szell dispune de majoritate sigură. E neîndoios înșe, că parlamentul vienes nu va vota și nu va primi pactul, ce s'a încheiat între guverne, așa că ministrul president Koerber va fi silit sê-și ia din nou refugiu la §. 14 din constituțiune, adecă va octroia ceea-ce nu se pôte rezolvi în „Reichsrath“.

Diarele unguresci opoziționale sunt nemulumite de ceea-ce s'a făcut în Viena. Ele dic, că Szell s'a reîntors și de astă-dată din Viena fără garanția, că și în Austria pactul va fi primit pe cale legală parlamentară. Ele profetesc lui Coloman Szell, că n'are sê se alégă nimic nici din acest pact, câtă vreme el nu se face pe cale firêscă.

Am dis, că pe când în Viena căpeteniile celor două guverne dualiste hotăriau asupra sortii pactului, miniștri de externe a două mari împêrării se sfătuiu asupra sortii Macedoniei. E vorba de visita ministrului rusesc al afacerilor externe Lamsdorff în Viena și de conferențele, ce le-a avut cu ministrul comun al afacerilor externe austro-ungar contele Goluchowski. Trei zile a petrecut Lamsdorff în Viena. În timpul acesta el a făcut visite la Maj. Sa monar-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Nóptea Crăciunului.

Tot ninge-afară liniștit,
Și 'n casă arde focul,
Ér noi pe lângă mama stând
De mult uitărăm jocul.
E nópte. Patul e făcut
Dér cine sê se culce?
Ér mama ne spunea de Crist,
Cu glasul rar și dulce,
De Crist, cum s'a născut în frig
In ieslea cea sêracă,
Cum boul peste el sufla,
Căldură ca sê-i facă;
Cum au venit la ieslea Lui
Păstorii de la stână
Și îngerii cântând din cer,
Cu flori de măr în mână.
Și-audii! Rêsar cântări acum
Departe 'n zare-albastră,
Și viu mereu, și-apoi s'oprese
La noi, pe sub ferêstră;
Noi stăm cu ochii proniți,
Și fără resuflare,

Sunt îngerii veniți din cer
Cu sfânta lor cântare.
Ei cânt' așa de 'nălțator
Cântări de biruință!
Și-audii-i, cum se plâng acum
De-a lumei necredință.
De spin, de cruce, de judei...
Dér s'a deschis mormântul
Și Crist acum e dus în cer
Și judecă pământul.
Și sfânt fior ne străbătea
Și nu vorbiam nici unul —
Sêrac ne-a fost, dér sfânt și drag
In casă-ne Crăciunul!
Ér când târziu ne biruia
Pe vatra caldă somnul
Vedeam prin vis tot flori de măr
Și 'n fașă mic pe Domnul!
G. Coșbuc.

Singura palmă.

Ne aflam împreună trei prieteni buni
intr'o sêră liniștită, căldută de Crăciun. Cu
dragoste veche ce-o aveam unul pentru
altul, vorbiam în de noi de copilăria nôs-
tră, de iubire, de lume.

Prodan, cel mai tîner și mai tăcut
dintre noi, arare-orî punea și el câte un
cuvânt, cu ochii duși departe, retras, pri-
vea cum alunecă molatec fulgii de zăpadă
de-alungul ferestrii luminate, cum se așeză
pe pământul uscat, fără șgomot, ca pe un
covor.

— Uite, par'ca fost eri.
Cu două degete își saltă unda de
pêr negru ce-i acoperea fruntea ca o aripă
frumôsă de corb, și încet, cu glasul aproape
tremurat începui:

— Voi, dragii mei, m'ați cicălit în
tot-déuna pentru firea mea sficioasă, mai
mult închisă, m'ați bănuit că ocolesc
pôte dinadins trecutul meu, ca ceva care
ar ascunde vre-o pată, vre-orușine. Vedeți
astă-sêră, în mijlocul vostru, nu știu de ce
mê simt altfel, mê simt mai aproape de su-
fletele vostre, vê înțeleg mai bine, vê iu-
besc cu altfel de dragoste, ca și când n'aș
mai fi eu feciorul pădurarului din Stelișóra,
„têrânoiul“ de odinioară, care s'a prezentat
la concursul de bursier îmbrăcat românesc,
nestuns și cu opincî în picioare... Și étă, vê
spun și eu ceva din copilăria mea, un lu-
cru neînsemnat, o prostie decât vreți, care

inșe mi-a rămas adênc întipărită și nu pu-
țin va fi contribuit la hotărîrea firii mele.

Căsuța nôsă se află în còda satului,
între drumuri, sub o măgură. După ograda
sêracă și întinsă cât ai întorce în loc o
cărută, drumeții pricepeau lesne traul nê-
căjit ce înfripa o biată gospodărie nevo-
iașă, legată cum numai Dumneșeu scie.
Intr'un țarc părăginit, cu învâltore nouă,
ai nôștri din buna îngăduire a boerului
Iancu Roșu, și-au putut face un cuibuleț
— aședare mai statornică în coborîrea lor
silită din dealurile Sibiului. Acolo, între
surcele mirositoare și betelii de teiți albe,
lucii ca mêtasa, acolo, m'am născut eu...
Țin minte cât eram de mic, de pipernicit
și uscat la față și negru ca bôba de ne-
ghină. Bolnăvicios, lunt întregi stam coco-
loșit în fundul patului, cu urechea lipită
la pãretele ce ne despărțea de coșarul de
alături, o ghióce vremelnică unde erna
vaca nôsă și „Codița“, o capră sură și
pitică de neam, adusă în desăgi de la
munte. Voi nu înțelegeți, nu vê dați sêma
cât farmec și ce duiôsă poezie e 'n sgo-
motul surd al còrnelor, ce se lovesc ușor

chul, la moștenitorul de tron și la diferiți bărbați de stat. Obiectul în jurul căruia s'au învârtit consfăturile între Lamsdorff și Goluchowski a fost situația neliniștită din Peninsula balcanică, mai ales însă din Macedonia. Nu se cunoșce încă rezultatul acestei vizite. Se asigură însă, că cei doi miniștri își vor comunica planul, ce l'au alcătuit cu privire la Balcani, puterilor semnatore a tratatului din Berlin. Guvernele acestor puteri vor îndruma pe ambasadorii lor din Constantinopol să se sfătuescă asupra modalităților și mijloacelor prin care să se introducă reformele în Macedonia. Rusia și Austro-Ungaria s'au înțeles, ca sub nici un pretext să nu intervină cu forță armată. Se mai afirmă, că puterile vor trimite Turciei o notă colectivă, în care vor cere introducerea reformelor.

Într'aceea Turcia, sub presiunea vizitei lui Lamsdorff în Viena, a trimis ordine tuturor valilor, ca să se deprecieze cu rigore toate faptele criminale comise în contra creștinilor și să întreprindă toate mijloacele pentru susținerea ordinii și liniștii în provinciile locuite de creștini. Acestui pas al Sultanului nu i-se prea dă credință, și de aceea Sultanul va auzi cuvinte aspre din partea Rusiei și Austro-Ungariei.

Lamsdorff a plecat din Viena alaltăieri seara, mergând spre Petersburg.

Unei foi vieneze i se comunică din Belgrad, că în curând în Serbia se vor întâmpla schimbări însemnate. Skupștina sârbăască va codifica cestiunea succesiunii la tronul sârbesc. Printr'un paragraf se va dispune că moștenitorul tronului nu poate să fie decât copil de parte bărbătescă. Se mai spune, că senatul sârbesc va fi desființat, fiind că activitatea lui de până acum n'a corăspuns așteptărilor și a fost numai o piedecă în calea guvernului.

Banffy și Nemții din Ungaria.

Cetitorii noștri seiu, că fostul ministru president br. Desideriu Banffy a publicat anul acesta o lungă serie de articole în cestiunea naționalităților. Neavând ceva mai bun de făcut, Banffy s'a pus să facă politică — pe hârtie, și se construiește tot pe hârtie mult visatul „stat național maghiar unitar.“ Dilele trecute a scris éráși un articol despre „cetățenii maghiari de limbă germană“.

Dice Banffy, că lupta cea mare dintre germanism și slavism nu se poate da, decât pe teritoriul Ungariei. În lupta acesta in-

teresele germane au neapărată trebuință de un puternic „stat național maghiar unitar“. Numai un astfel de stat poate asigura tronul pentru dinastie, care astăzi este germană, dér care trebuie să devină maghiară.

Sunt bărbați de stat maghiari — dice Banffy — cari cred, că interesele maghiare ar fi mai bine asigurate printr'o amiciție cu Slavii. Banffy nu e de părerea lor. El crede, că viitorul Maghiarilor e mult mai bine asigurat în tabăra germană. Dér altceva îl supără pe el. În timpurile mai vechi — dice — elementul german se contopia sistematic în elementul maghiar. Ađi însă nu este așa. Ađi Germanii luptă demonstrativ în contra maghiarizării.

Bine bine, mări Nemților — dice Banffy — dér nu vedeți voi, că totuși „nu vă puteți susține ființa vóstră germană și că vă contopiți repede, repede la nord în slovacime, la sud în românime și mai pe sus de toate în elementul român din Ardeal, care servește interesele slave?“

No ke tare-i minunat, Banffy ásta!

Dér se vedem ce mai scie să spună fostul ministru-pășă.

„Pe pământul acesta (adecă în Ungaria) ca și în trecut, așa și în prezent Nemții nu pot să existe exclusiv ca Nemți, și totuși ei nu vor să devină maghiari.“ O mare prostie fac ei, când în lupta raselor nu-i trage inima cătră Unguri, cu toate că „statul național maghiar unitar are neapărată nevoie de contopirea Nemților, (!) necondiționat (!) de un stat național maghiar unitar.“

Banffy se miră, că „proștii“ de Nemți nu judecă tot așa ca și el și nu vreau să cugete la fel cu reprezentanții sovinișmului, ci iau poziție contra „gândirii naționale“, ce-l frământă pe dumniului ziua și noptea.

Noi la rândul nostru ne mirăm, că se găsece omenii, cari să-l asculte și să-l aplaudeze, cum a făcut mai deunăđi o fóie kossuthistă, care își exprima regrete adénci, că nu mai e Banffy la putere, ca să reglementeze el naționalitățile, cum i-a reglementat și i-a băgat în răcori chiar pe domni kossuthiști la alegerile, ce le făcuse înainte de a se răsturna de pe fotoliul ministerial.

SCIRILE DILEI.

— 21 Decembrie v

Parastas. Mâne, Duminecă 22 Decembrie st. v. între orele 10—10 $\frac{1}{2}$ se va oficia în biserica sfintei Adormiri din Cetatea Brașovului un parastas pentru odihna sufletului răposatului *Dimitrie I. Frigător* (fost comerciant în Galați, România), care a dăruit bisericii din cetate un policandru mare și un rând de vestimente preoțesci, ér prin testament a lăsat o fundațiune

acestei biserici. On. d-ni parochieni sunt rugați a lua parte la parastas, Brașov, 21 Dec. 1902. *Oficiul parochial din Cetate.*

Filiala „Albina“. Noul dirigent al Filialei „Albina“ din Brașov, d-l avocat Dr. *Nicolae Vecerde*, fost secretar al „Albinei“ din Sibiu, a fost introdus în post în 1 Ianuarie st. n. de cătră delegatul special al direcțiunei, d-l Petru *Nemeș*.

Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, va da la Ateneul Român, Sâmbătă 21 Decembrie a. c., orele 9 seara, o serată artistică și literară cu binevoitorul concurs al d-șorelor Ziua de Nori și Elodia Coandă, al d-șorei Margaretha Coreni-Zosima etc. D-l George Panu va ține o conferință tratând despre: „Ideia de stat și ideia națională“.

Principele Ferdinand în Ploesci. Principele Ferdinand al României a fost la Ploesci spre a inspecta trupele din garnisonă. Principele moștenitor a fost întâmpinat la gară de persoanele oficiale și de un forte mare număr de locuitor, cari i-au făcut o primire entusiastă. Gara din Ploesci era frumoasă împodobită, precum și tot drumul. A. S. R. scoborându-se din tren, trupele au dat onorurile militare, apoi principele Ferdinand le-a trecut în revistă. De la gară principele moștenitor a plecat la casarma regimentului de călărași, însoțit de ofițerii superiori și persoanele oficiale. Pe tot parcursul până la casarmă, principele a fost salutat cu entuziasm de populația orașului, care era înșuruită pe troatarea. La orele 12 principele moștenitor s'a dus la cercul militar, însoțit de ofițeri, unde a luat dejunul, ér la orele 3 a plecat din nou la casarma călărașilor, unde a continuat inspecția. Săra la orele 6 A. S. R. s'a reîntors la București.

Reuniunea meseriașilor români din Budapesta. Duminecă în 21 Dec. meseriașii români din Budapesta au ținut adunarea generală spre a desbate proiectul de statute și a-l înainta la ministeriu spre întărire. D-l D. Birăuțiu înainteză adunării statutele, cari se cetesc din punct în punct și se desbat. Primindu-se statutele, presiul e însărcinat a le înainta cât mai curând la ministeriu spre întărire. La urmă au luat cuvântul mai mulți meseriași îmbărbătându-se unii pe alții și vorbind despre frumoșele idei ce voesc a realiza după întărirea acestor statute.

Doctoratul în drept la universitatea din București. D-l Spiru Haret, ministru de culte și instrucție publică, a avut dilațiile din urmă mai multe convorbiri cu profesorii universitari, în vederea creării doctoratului în drept la universitatea din București. Ministrul a admis în principiu crearea acestui examen superior și a însărcinat pe d-nii N. Crătunescu, decanul facultăței de drept, Șt. Șendrea și C. Nacu,

profesori de drept civil la aceeași facultate, de a studia și de a propune materiile programului. Comisiunea se va întruni în cursul vacanței de Crăciun.

Nou prefect la Tulcea. D-nul Luca Ionescu, fost prefect de Constanța, fost inspector administrativ, va fi numit prefect în Tulcea, în locul d-lui Clinceni, trecut la Huși. Decretul de numirea sa va apăre ađi séu mâne. Numirea sa este în strinsă legătură cu audiența pe care a avut-o dilațiile trecute la M. S. Regele. Se dice, că Maiestatea Sa a cerut d-lui Luca Ionescu să primescă acest înalt post, în Tulcea fiind nevoie de un om energic și om de acțiune. În toate cercurile numirea d-lui Luca Ionescu a făcut cea mai frumoasă impresiune.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat de la „Economul“ institut de credit în Clușiu ajutor 20 cor., ér de la d-l *Nicolae Dima* (Brașov) pentru răscumpărarea felicitărilor de anul nou: 20 cor., de la d-mna *Susana D. Eremie* din Iepureni cor. 37.60 în amintirea răscumpărării sale fiice *Eugenia*. — Și-au răscumpărat obligamentul felicitărilor de anul nou prin contribuiri pentru masa stud. următorii: D-l Dr. *Stefan C. Pop* avocat, Arad 10 cor.; ér din Brașov domni: V. Onițiu 4 cor., Ip. *Ilasievici* 2 cor., L. *Nastasi* 2 cor., D. *Făgărășianu* 4 cor., Dr. *Ios. Blaga* 4 cor., Dr. *I. Bunea* 3 cor., I. *Petrovic* 3 cor., G. *Vătășan* 2 cor., Ax. *Banciu* 2 cor., N. *Sulică* 2 cor., G. *Chelariu* 4 cor., N. *Bogdan* 2 cor., A. *Ciortea* 2 cor., P. *Percea* 2 cor., Dr. *C. Lacea* 2 cor., Dr. *St. Stinghe* 2 cor., I. *Pricu* 2 cor., *Mih. Navrea* 2 cor., A. *Vlaicu* 2 cor., I. *Socaciu* 4 cor., I. C. *Panțu* 2 cor. Primescă marinimoșii donatori cele mai călduroșe mulțămite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.*

Viscol. Din *Lupșa* ni-se scrie: În 27 l. c. în munții apusenii a fost un viscol amestecat cu zăpadă, de care nu s'a pomenit de multă vreme, și în urma căruia mulți omeni și animale au cădut victimă aceluia viscol. — Și în comuna noastră *Lupșa* doi omeni fiind cu 4 boi afară la hotar în locul așa numit „Fântăna rece“ — unde aveau nutreț adunat pentru érnă — pe la 4 ore d. améđi voind să-și adape vitele, le-au mănăat la fântână și de odată au fost acoperiți de o columnă de omăt, purtat fiind de vântul cel vehement. Numai a doua-đi au fost aflați morți sub omăt 2 omeni și 3 boi. Un bou ca prin minune a fost scăpat; zăpada a fost la 3—4 metri înălțime.

Logodnă. *Flora Beleş* și Dr. *Eugen Rozvány*, logodiți.

Avansări în armata comună. Pe ziua de 1 Ianuarie s'au făcut avansările în rezervă în armata comună. Intre cei avansați sunt și următorii: *Sublocotenenti*

de iesle, — în mișcările dragi și chibzuite ale animalului după urma căruia te hrănesc. Și cum sfârșiau nutretul și începeau să clefăescă din făloș, sătule — limba clopoțelului dela gât, se atingea încetinel și clinecănea așa de frumos — așa de frumos, — atunci aștepeam legănat, și totă nopticia până 'n zorile dalbe, imi cântau plugărașii colinde la căpătăii...

Într'o séră, adăstam pe tata, cu cina. El, un om voinic, cuminte și ursuz întră, își lapădă căciula pe laviță, s'aséđă la masă, și tace. Mama, măruntă, supusă, blajină, cată sfiosă 'n ochii lui. Îmbucăm noi ce brumă aveam, și mama la urmă, întórsă cu spatele, mai mult în șóptă, dice:

— Dinule, m'apucă greu fără 'ncălțăminte.

Nu spune nimic, cu capul în piept, ese afară, alege un fir de rogoz din strășină și intră în casă.

— Adă piciorul.

Îi ia două măsurii, una 'n lung, alta în lat; face două crestături cu unghia și viră paiul în sin, lângă basmauă cu scăpătorii și răbojele pădurii.

Mama, veselă, își face drum prin vecini; mai târđior vine cu un braț de lemne nins. Le trântesce jos, trage spuza 'n gura sobii și aprinde focul. Apoi, se aséđă la vatră și cósce. Tata, în mijlocul odăii, stă pe o buturugă. Cu luleaua 'n gură, își ascutea securea, cu luare aminte petrecea degetul cel mare de-alungul tășului lucios în valvătăile focului. În muțenia de afară, zăpada cădea domóllă; noi nu rosteam o vorbă. Pe semne sub o frunđă de rourusă s'a strecurat în casă un greeruș. Cum a dat de căldură, desmorțit, și-a pornit voios scărțăirea lui cămpenescă: țir! țir! când icl, când colo.

Neliniștit m'am furișat tiptil, să-l véd, să-i găcesc ascunđtóra. Chibzuim încotro cântă și îndată ce mă uitam, din întunecet prindea de veste, și tăcea. Mai pe urmă, ce socotelii și-o fi făcut nu seiu, că mă pomenesc că sare de pe cuptor drept înaintea mea. Încurcat și greoiu la mers, se 'mpiedeca 'n pinteni, și 'n salturi mărunte și regulate mergea țanțoș, tărându-și după el frântura de sabie, ce o purta animată în vârful cozii.

Eu, ridic talpa iute. Imi țineam ră-

sufflarea, și cu ochii pironiți în jos, purtam piciorul pe de-asupra lui, pândind clipela când trebuie să apăs. Probăluesc, mėsor — un trosnet slab de clapă, ce se închide, și greerușul nu mai era.

În acelaș moment o umbră mare se ridică și acopere păretele: tata se apropie mormăind a cindă la mine, și... plic! o palmă peste obrazul dogorit de pară.

— Na, să te 'nveți minte, blestematele!

Bietul bătrân mă spiona cu privirile dela început, sufletul lui de pădurar n'a putut să-mi ierte greșala asta mare... A fost prima și singura lui palmă! —

Prodan, cu ochii umeđi de lacrimi, nu se mai uita la nici unul dintre noi.

Acum, tăceam cu toții, odaia sărăcăcioasă se aromise totă de parfumul amintirilor, de melancolia scumpă a lucrurilor ce nu mai sunt.

V. Cioflec.

Răsbunarea.

De Titu Chitul.

(Fine).

III.

Deși *Zenovia* își dedea totă silința să ocoléscă pe omul primejdios, acesta din contră se 'nceerca a se folosi de toate prilejurile spre a se întélui cu ea. Nu trecea dilații, în care să nu fi găsit el vr'un prilej, ca să o cheme la sine, séu să nu se abată el pe la căsuța lui *Login*, écă numai așa ca din întâmplare.

Dér *Zenovia* era tare, și față cu ispitele rușinoșe ale domnului rămânea neclintită în credința, ce a jurat-o. Tóte promisiunile lui erau în zadar, și se zdrobiau de tária ei, precum se frâng valurile, ce se isbesc spumegând de păreții unei stânci de granit.

Havy era mult mai viclean decât să nu observe dela un timp, că isvorul de tária al *Zenoviei* este credința și iubirea curată față cu bărbatul ei.

De vreme ce observă această își schimbă planul de operațiune. Începú a-și căștiga

în rezervă la infanterie: Gabriel Simon reg. 62, Ioan Ciuleiu 82, George Tiffa 64, Stefan Mezei 82, Roman Lucerna 62, Sebastian Stoica 64, Gheorghe Telescu 51, Emil Banciu 50, George Demeter 63, Vasile Varga 63. **In artilerie:** Dr. Sextil Pușcariu reg. 34 de div., Virgil Olariu 36, Ioan Comanici 34, Traian Mihai 36. — **Cadești aspiranți de ofițeri în infanterie:** — Gheorghe Preda 2, Anton Petric 2, Zenovie Gheaja 31, Ioan Balint 64, Artene Mureșianu 31, Mateiu Sirlinianu 62, Nicolae Căldărea 31. **La vânători:** Victor Constantinescu bat. 28 de vânător. — Următorii sub-ofițeri în rezervă din infanterie și vânători au fost avansați cadești în rezervă: Nicolae Tamaș 31, Vasile Preșmereanu 64, Iosif Maiorescu 63, Ilie Beleuția 31, Vas. Sălăgianu 50, Adam Damian 64, Vasile Magda 2, Nerva Oncu 51, Iulian Brașoveanu 51, Gheorghe Voina 50. **In cavalerie:** Caiu Pop la reg. 1. de husari. — **In artilerie:** Remus Cosma 36.

Lup în Orăștie. Obrăznicia și fomea lupilor a devenit așa de mare, încât Vineri, săptămâna trecută, un lup a intrat în oraș prin strada fabricii în curtea lui Gustav Schmidt, atacând porcii din coteț. La sgomotul produs, proprietarul l'a întâmpinat cu un ciomag și l'a omorât.

Serate de ale meseriașilor români. Joi, la 25 Decembrie n. c. „Reuniunea socialilor români din Sibiu“ a ținut a 12-a și ultima ședință literară din a. c. Președintele reuniunii, d-nul Victor Tordășianu constată, că pot privi cu mândrie asupra lucrărilor săvârșite în cursul acestui an spre binele societății în genere și în al factorilor grupați în jurul ei îndeosebi. Președintele observă, că din protocoalele ședințelor administrative, cetite de d-l notar *Apolzan* a aflat de constituirea „Reuniunii meseriașilor români din Budapesta“. În cursul ședinței s'a luat hotărâre, ca biroul, în numele reuniunii, să trimită o adresă de felicitare și de încurajare meseriașilor români din Budapesta. Ședința literară, atât în ce privește numărul auditor, din toate clasele și vârstele, cât și ca program, a reușit bine.

Invetătorii și sâtenii în România. Ministrul român de instrucție publică a trimis o circulară Mitropoliei și Episcopilor, rugându-i să intervie pe lângă preoții pe la sate, ca aceștia prin predică, prin cuvântări particulare sau prin orî ce mijloc vor găsi ei cu cale, să scotească din capul sâtenilor ideile, că amendele sunt aplicate de invetător din propria lor inițiativă. De asemenea s'a trimis circulari și prefecturilor de județe și revisorilor școlari.

Ofițer sinucigaș. Grozavă ispășire și-a atras dățile acestea un tânăr ofițer cu nasul în vânt. Cum sunt tinerii cu capul plin de prostie și fudulie, îngâmfăți și desmetici, bruschază pe totă lumea, creștin-

du-se mai mari și mai învățați decât alții. Așa și ofițerul nostru. Istoria s'a întâmplat în Viena. Într'un tramvaiu un om bătrân a călcat din întâmplare pe numitul ofițer pe picior. Bătrânul a dis repede: „pardon, d-le locotenent!“ — „Ce pardon?“ răspunse ofițerul, „altă-dată să bagi de seamă pe cine calci pe picior, măgar bătrân ce ești!“ — La aceste cuvinte, bătrânul i-a cărpit ofițerului o palmă. Ofițerul voia să scotească sabia să-l taie pe bătrân. Pasagerii însă l'au împedat. Ducându-se la poliție, s'a descoperit, că bătrânul era un feldmaresal-locotenent în civil. — Acum ce să facă ofițerul? Cum să-și ia satisfacție pentru palma, ce a primit-o în urma vorbelor sale nesocotite? Pe un general atât de mare nu putea să-l provoace la duel... Neputându-și lua satisfacție, — așa cu palma neștersă pe obraz nu putea rămânea ofițer. În desperarea și rușinea sa ofițerul s'a sinucis.

Jidov botezat întors érași la jidovism. Funcționarul privat Alex. Samuel Glanzmann a dat în judecată pe parohul din cartierul 7 din Budapesta pentru insultă. În actul ce l'a înaintat Glanzmann judecătoriei, spune, că înainte de asta cu un an s'a botezat, în nădejdea, că va căpăta vr'o slujbă de contabil său așa ce-va la vr'o societate creștină. Vădându-se înșelat în speranțele sale, s'a hotărât să se facă érași jidov și s'a dus la părintele Tótfalusy să-i aducă acesta la cunoștință. Tótfalusy însă l'a înjurat și insultat. La pertractarea procesului, jidovul nu s'a prezentat, așa că procesul s'a declarat stins. — Nu scim, ce umblă unii popl să facă proseliți printre jidovi, când se scie, că nici generații întregi nu sunt de ajuns, ca să-i asimileze cu Creștinii. S'a întâmplat, că un Român a luat de nevastă o Italiancă, cel puțin așa dicea ea, în realitate însă era Evreică. Ei bine, copiii ce s'au născut toți erau nise fanatici dușmani ai creștinismului și în toate lucrurile țineau cu jidovii. Bine dice proverbul român, că „Jidovul își botéză numai pielea“.

Atentat. „Die Zeit“ din Viena, publică o depeșă din Teheran (capitala Persiei), în care spune, că un om îmbrăcat ca femeie, s'a încercat să ucidă pe șahul Persiei cu un foc de revolver. Un polițist i-a apucat mâna, împiedecând lovitura. Atentatul s'a săvârșit pe când șahul se ducea în trăsură prin împrejurimile orașului.

Ucigașe din gelosie pe scenă. Marți séra, pe când se reprezenta la teatrul Rossini din Neapoli, drama intitulată „Sora Teresa“, o tinăra anume Giovana Deluca, amanta primului actor Rossi, părăndu-i-se că Rossi vorbea cu prea mare căldură, în rolul lui cătră primadonna Aurelia Cattaneo, a dat lui Rossi o lovitură mortală de pumnal. Emoțiunea a fost mare. Repre-

sențațiunea s'a suspendat. Giovana Deluca a fost arestată.

Alcoolismul în Belgia. Un diar de medicină belgiană publică o statistică interesantă despre consumațiunea alcoolului în Belgia. În cei șapte ani din urmă s'au cheltuit vre-o două miliarde și jumătate de franci pentru bănturile alcoolice, sumă egală cu toate creditele consacrate dela 1830 tuturor serviciilor publice, dela drumurile de fer și până la fortificații și instrucția publică. În Belgia sunt mai multe cărciume ca în orice altă țară. La 38 de locuitori vine o cărciumă. În Bruxelles sunt 4281 de cărciume, ér în totă țera 175.000. În Franca o cărciumă vine la 75 de locuitori. Țera fericită unde alcoolismul este cu totul redus, este Norvegia. Acolo o cărciumă vine la 5000 de locuitori.

Un scandal în Iași. În Iași face senzație un scandal petrecut pe străzile orașului, în care eroii sunt două persoane din înalta societate, avocatul G. A. și d-șora N. M. Éta cauzele cari au provocat acest scandal: O dómna din Bucuresci a voit să facă un împrumut la *Prima casă de economii* din Iași și a însărcinat în acest scop pe d-ra M. cu negocierea împrumutului. Cu dresarea actelor fu însărcinat avocatul G. A., în schimbul unui onorar de câte-va mii de lei. D-ra M. aflând de plata avocatului, a făcut cunoscut prietenei sale, că avocatul e retribuit de societate și astfel e dator ca actele să le facă fără onorar. Împrumutul se face în adevăr și cassierul espedeză banii dómnei în Bucuresci. Avocatul G. A. întilnind pe stradă pe d-ra M., după-ce o apostrofă cu cuvinte injurioase, îi și aplică câte-va lovituri de baston. Victima acestei agresiuni cunoscută în cercurile înaltei societăți din Iași, a făcut plângere la parchet.

Afacerea Krupp. Un diar socialist german dă următoarea versiunea asupra morții subite a lui Krupp: În urma acușățiunilor apărute în „Vorwärts“, împératul Wilhelm voia să dispună închiderea lui Krupp într'o casă de sănătate. Pe când o comisiune de medici trebuia să examineze pe Krupp, acesta s'ar fi sinucis cu un glonț de revolver.

Bombardarea unui oraș. Comandantul escadrei germane amenință cu bombardarea orașului Maracaibo, în cas decă autoritățile venezuelane nu-i vor restitui corespondența venită din Europa.

Metodă rusescă pentru conservarea merelor. O metodă obișnuită în Rusia pentru conservarea merelor constă în sărarea lor. Pentru sărare se potrivește mai ales merele virtuose, tomnatice și ernatice. Fructele șterse bine cu un petec de pânză sau curățite printr'o spălătură și pe urmă ér șterse, se pun într'un polobocel curat și se udă atâta cu saramură, până când cad la fund. Polobocelul se astupă apoi

din nou și până la sosirea primelor geruri se pune în ghețarie ori pivniță răcoroasă. Pentru facerea saramurei întrebuițăm la 30 litri de apă un pahar plin cu sare; ferbem lichidul și înainte de a-l întrebuița, îl lăsăm să se răcoroască. Unii mai adaugă la 50 litri soluțiune un kgr. de făină de seacă ori grâu, ceea-ce dă cu vreme merelor un gust acrișor. Câte-odată se adaugă în loc de făină ceva miere ori zahăr și mai tot-déuna și diferite feluri de mirodenii, ca cuișore și altele. Conservate în felul acesta, merele țin mai bine de un an, devin mai frumoase, mai transparente și cu un gust plăcut acrișor.

Un pianino de Hoffmann, aprópe nou de tot, se află de vânzare. Detalii se pot afla la administrația fóiei noastre.

În magazinul de încălțăminte I. Sabadeanu Brașov, Strada Porții Nr. 10 care de 34 ani se bucură de un *renume bun* și care posedă un mare sortiment (alegere) de încălțăminte solidă și modernă, de toate soiurile pentru domni, dame și copii, de iernă și de vara, se póte procura încălțăminte cu *prețuri reduse, fórté ieftin*, gata precum și după măsură. Pentru soliditate garantează firma.

30 de ani în serviciul „Albinei“.

Cu finea anului 1902, după călindarul gregorian, dirigentul de până acuma al filialei „Albina“ din Brașov, d-l N. Petra-Petrescu a intrat la pensie. Din incidentul retragerii sale „Familia“ d-lui Vulcan îi aduce portretul bine-nimerit, însoțindu-l cu următoarea schiță scurtă biografică:

Cel mai vechi funcționar al institutului de credit și economii „Albina“, singurul care a servit de la înființare și până acum, d-l N. Petra-Petrescu, se retrage la finea acestui an în pensie.

A petrece aprópe trei decenii în muncă cinstită, stând necontent în postul său, éta un titlu la recunoștință și stima obștei. Ne facem dér o datorie împróptând pe colónele revistei noastre activitatea acestui bărbat.

Nicolae Petra-Petrescu s'a născut în 1848 în comuna Ibănesci, în munții osticiei ai Ardealului, în comitatul Mureș-Turda, din părinți țerani. A început să-și facă studiile în Reghinul-săsesc, le-a continuat în Bistrița, apoi la Blășiș, unde a terminat gimnasiul.

Înscriindu-se în cursul de teologie din Sibiu, a făcut cunoștința lui Visarion Roman, care l'a îndemnat să între ca funcționar în institutul „Albina“, ce tocmai se înființa. Densul primi, și din momentul acela și până acum a rămas necontent în serviciul aceluia institut. Întâiu a servit la centrala din Sibiu, apoi a trecut la filiala din Brașov, unde în anii din urmă a ținut postul de diriginte.

Afară de cariera sa financiară, d-l N. Petra-Petrescu are la activul său și o frumoasă activitate literară, care s'a manifestat în douăspre-dece publicațiuni beletristice, economice și financiare, din

pe partea sa încrederea lui Login, cu cugetul ascuns de a-l instrăina de cătră nevasta sa. Îi erta birul și la clacă nu-l pune n' brazdă, ci-l însărcina cu supraveghierea.

Într'aceea se apropiă și ziua cununiei sale cu Melania. Mai avea încă trei săptămâni, și apoi trebuia să se lapede de viața destrăbălată, ce o duse până atunci.

Acéstă împrejurare îi servi de pretext de a-și întruni toți prietenii la o petrecere de despărțire. Societatea veșelă ziua cutriera pădurile la vânătoare, ér nóptea își înnea în valuri de vin părerea de réu pentru pierderea unui camarad atât de iubit.

Într'o séra Login primi porunca de a scóte în dimineța următoare toți sâtenii la „haituit“.

Încă nu dispăruse lucéfărul aurorei, de abia începea a se arăta în răsărit vélul de cétă alburie al amurgului de dimineță și ómenii din sat porniră în grupuri mici înarmați cu sécuri séu ciomege spre a implini porunca.

La marginea pădurei se adunară cu toții și așteptară. Când sórele ce resăria

își arată o dungă a talgerului séu de foc, printre ómenii se produse de-odată o mișcare.

— Vin! — óiseră mai mulți de-odată sculându-se de unde se aședară și punându-și străițele în gât.

În adevăr din spre sat se auđia lătratul cânilor, și peste câte-va minute apărú și ceta vânătorilor călări, eșind corpurile lor de după un dâmb, ca și când ar răsări unul după altul din pământ.

Havy și soții lui începând a sufla în cornurile de vânător, câniții își rodeau curelele cu cari erau legați, tremurând de nerăbdare.

Descălecară și dădură caii în grija servitorilor.

— Login! — strigă Havy — unde ești?

— Aici, Măria Ta.

Iobagul merse cu capul descoperit înaintea lui.

— Venit'au toți?

— Toți, afară de cei-ce sunt bolnavi în pat.

— Bine. Acum ia bine séma ce-ți voiți spune eu. Ómenii să 'noungeire resfirați unul după altul tot hotarul nostru. Le dau timp de o óra. Când vor auđi apoi bu-

ciumul sunând, să 'ncepă a se apropia sbierând și făcând gălgăie, spre centrul acesta, de unde plecăm.

Ómenii se 'mpăriră și vânătorii își aleseră locuri potrivite.

Peste puțin timp începură a răsuna bucienele vânătorilor, și câniții fură liberați.

Valea se umplú de sgomot clocotitor. Din toate părțile se auđiau sbierate, chioțe, lătrat de câni, glasuri de buciuum.

În măsură ce se apropia sbieratele omenesci de centrul de plecare, creșcea atențiunea și iritațiunea vânătorilor.

Acum în sgomotul și în gălgăie gonacilor se mestecară și detunături de pușcă. Havy stătea cu pușca ridicată ascuns după un copac. De-odată observă, că în depărțare cam de trei-deci de pași de el, tufișul începú a se mișca.

Se uită la paloșul, ce 'l avea legat de brâu, având în acéstă arma la cas de nevoie mai multă încredere, decât în pușca cu cremene, care de nenumărate-ori îl înșelase.

Se părea că tufișul e mișcat de un animal mare, de un porc sélbatic póte.

— Ho, ho, hoho!

Sbieratul acesta se ridică pe neaștep-

tate din tufișul, spre care Havy chiar își ridicase pușca să țintescă. Numai câte va clipe de nu sbiera omul din tufiș, ar fi fost espus la primejdie de mórte, căci Havy trase deja cocoșul.

Într'acesta detunăturile de pușcă deveniră din ce în ce mai dese.

Tufișul se desfăcu în urmă și omul, care era acolo, eși la luminiiș. Era cu spatule spre Havy, așa însă, că acesta totuși îl putú cunoște.

În sufletul negru al lui Havy se încăerară la luptă mica remășiță de simțământ omenesc cu patima sa înflăcărată, și acesta din urmă rămase învingetóre. Ochii i-se înceară 'n sâuge, își ridică tremurând pușca, trase cocoșul... omul de lângă tufiș bătú cu mâinile 'n vânt și căđu horând în sânge.

Havy se depărta, furișându-se din apropierea victimei sale.

Nici nu se mai arată apoi în acest loc, până ce se formă un cerc de ómenii în jurul celui rănit de mórte. La toți le era milă de nefericitul Login, care zacea leșinat, cu ochii închiși, suflând rar ho-

raitor.

carî unele s'au publicat sub pseudonimul „Moșul“.

Asemenea și în viața publică socială și-a dat concursul. A fost mulți ani conducătorul „Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români din Brașov.“ Este cassarul „Societății pentru crearea unui fond de teatru român.“

Zelul său neobosit de sigur nici după retragerea la pensie nu-l va lăsa să nu-și dea și în viitor concursul său la tot ce e bun, frumos și românesc.

*

D-l N. Petra-Petrescu și-a luat rămas bun dela corpul funcționarilor filialei alaltă-eri, fiind călduros salutat la despărțire de către membrul direcțiunii, d-l Petra Nemeș, care în numele Direcțiunii a mulțumit fostului dirigent pentru activitatea exemplară, ce a destășurat-o în serviciul institutului, și tot-odată și a exprimat părerea de rău din partea sa și a funcționarilor, că se depărtează din sinul Filialei.

Noua tarifă pe zone.

După noua tarifă pe zone se scie, că pasagerul, care scote bilet pentru 16 zone, adecă pentru o distanță mai mare de 400 chm., poate să-și întrerupă călătoria la ori-care stație și poate să se oprască unde-i place pentru un timp de 24 ore, după care își poate urma drumul fără să scote alt bilet. — Pasagerul însă, înainte de a-și întrerupe călătoria, trebuie să-și comunice dorința controlorului trenului, care apoi îi dă un certificat, pe care pasagerul îl iscălește încă în tren. După-ce s'a dat jos, trebuie să se prezente numai decât șefului de gară atât certificatul, cât și biletul. Aceste documente trebuie iscălite cu creion-neră, er decât pasagerul nu scie scrie, trebuie să-și pună semnul cu degetul. Certificatul se stampilează la gară. Aici nu se poate da certificat, nici cel dat în tren nu se poate stampila, decât nu se prezintă imediat după sosire. Procedura acăsta mai ales atunci se observă cu rigore, când pasagerul nu scie carte. Pasagerul trebuie să spună mai departe până unde vrea să călătorească și cu care tren. Tote acestea se trec în certificat.

Ne temem, ca nu cum-va prin atâtea certificate și proceduri să nu-i încurce mai tare mai ales pe acei pasageri, cari nu scie carte.

Reprezentării și petreceri.

O reprezentare și petrecere colegială va arangia Societatea sodalilor români „Lumina“ din Brașov, Mercuri, în 25 Decembrie 1902 (ziua de Crăciun) în sala hotelului „Orient“ Nr. I. Începutul la 7 ore seara. Corurile se dirigă de d-l învățător

N. Oancea jun. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea sodalilor români din Brașov. Intrarea de persoană cor. 1.20, studenții 80 bani. Bilete se pot căpeta la D. D. Eremias, la librăria Ciurcu, la Casina Română și seara la cassă. NB. Ofertele maritimose se primesc cu mulțămită și se vor publica.

Program: 1. Musică. 2. a) Colindă, cor bărbătecc de G. Dima; b) Mândra mea, cor bărb. de N. Oancea jun. 3. Declamațiune, de sodalul G. Popa-Petrescu. 4. a) Intorcerea rândunelei, cor de dame de I. Muresianu; b) Foe verde de mohor, cor mixt de ** 5. Declamațiune, de d-sora Elena Reșnoveanu. 6. a) Noua călugărită, cor mixt de **; b) Musicanții dela Praga, cor bărb. de Th. Krause. 7. Declamațiune, de sodalul Constantin Ploșcă. 8. Musică. 9. Teatru: 1. „Pentru ochii lumii“, comedie în 2 acte, de Labiche, localisată de Gil. Rolarile le au: d-l N. Purcarea, d-ra Maria Neguș, d-l G. Ghirincea d-l **, d-ra Elena Reșnoveanu, d-ra Paraschiva Persinar, d-l Al. Benigal, d-sora Maria Lungu, d-sora Ana Lungu, d-ra **, d-ni N. Furnică, N. Bunghez, I. Măzgarcan, I. Gămulea, V. Furnică. 2. „Biletul de Tramvai“, comedie într'un act, de Grig. Mărunțeanu. Rolarile le au d-nii: V. Vușnic, N. Răssu, d-sorele Elena Reșnoveanu, Maria Lungu.

*

Meseriașii români din Brad invită la serata teatrală-declamatricea împreună cu joc, ce se va aranja Joi, a doua zi de Crăciun, 26 Decembrie 1902 v. (8 Ianuarie 1803 n.) în hotelul „Central“. Intrarea: Loc I 1 cor. 60 bani, II 1 cor. 20 bani, III 1 corónă. Începutul la 7¹/₂ ore seara Venitul e destinat spre mărirea fondului de ajutorare a învățăcelilor și sodalilor mes. români.

Program: „Biletul de tramvai“, comedie într'un act de Grigore Mărunțeanu. „Soldan vitelul“, cântec comic de Vasile Alesandri, predat de d-l Ioan Persia. „Baladă“, de G. Coșbuc, declamată de d-sora Olimpia Ometă. „Arvinte și Pepelea“, vo-devil într'un act.

*

Tinerimea studiosă română din Săcele va aranja a doua zi de Crăciun (26 Dec. 1902) în Turcheș (Săcele) la Grand Hotel o petrecere împreună cu dans. Programul:

1) „Cavalerismul medieval“, disert. de Alexe Odor. 2) „Guliman la bătaie“ de Teté Nistor, declamată de Voicu Nițescu. 3) Se va juca „Unchiușul sfatos“ de ** comedie localisată de R. Odor-Ocașian. 4) Și în fine să va executa de corul societății compus din d-nii: Nicolae Constantin Ioan Petcu, Radu Moroian și Alexe Sulică și de orchestra Nițu-Băltuguii (venită din Valea-Prahova) piesa „Souvenir de Skckenbad“ compus de Matei Odor, și „Pout-pouri nationale“. Apoi va urma dansul, care va dura cu un program destul de bogat în jocuri franceze și naționale până a doua zi.

Venitul curat se va folosi pentru restituirea bibliotecii „Libarca“.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1903

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corónă, pe șese luni 12 corónă, pe trei luni 6 corónă, pe o lună 2 corónă.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numărul poporal de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4 corónă, pe șese luni 2 corónă

Pentru România și străinătate: Pe un an 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Cestiuni comerciale.

Onorată Redacțiune! În zilele trecute mi-s'a dat ocaziune a călători la Bran. Să scie, sub numele „Bran“ se înțeleg de ce comune înprăsciate, că începând de la pôlele Buceciului și până sus la vama numită la „Cruce“.

Branul are regiuni foarte frumoase, romantice.

Locuitorii — Români — se ocupă cu negustoria de vite, oi, lăptării, brânzării. Bucate se produc foarte puține, orz, ovės, picioici.

Mulți sunt duși în România. Nu pot să știe ce ar fi săracii locuitorii de pe aici, partea cea mai mare au stare materială bunică și mulțămitoare. Teritoriul de pășunat pentru vite au, și încă întins. Intravilane pentru a clădi — mai ales în jurul centrului — încă au destule.

Le lipsește însă ceva, și anume: o fabrică mare, fie de es. de postovărie. Înțeleg o fabrică, care să dea de lucru zilnic la cel puțin la 150—200 muncitorii.

De la gara Tohanului vechi până la centrul Branului suut vr'o 10 kilometri Ușor s'ar pute construi până acolo o linie de tramvai, de acolo și până la Câmpulung asemenea, și étă deschisă cale comericiului! Am convingerea cumcă Branul în câți-va ani și-ar lua un avânt puternic spre înaintare și înflorire, și în privința

frumșetei ar deveni un fel de Sinaia în altă ediție!

Locuitorii brăneni prin edificarea de case, prin produsele lor, în fine cu câte și mai câte, ar avé venite frumoșe și ar înainta repede în bunăstare.

În fine ómenii și cu mai puțină judecată pot scie câte folose aduce o fabrică locuitorilor din jurul ei. Numai cu cultura pământului — care în Bran nu însemnăză nimic — și cu cultura vitelor ómenii cu timpul nu o să mai pótă trăi nici pe acolo, — trebuie deci îmbrățișat comericiul și industria, căci acestea sunt sufletul existenței tuturor popórelor.

Ghiță Têrnoveanu.

Din incidentul eșirei mele la pensie de la institutul „Albina“, rog pe iubii prietini și stimații cunoscuți, din apropiere și din depărtare, ca să-mi păstreze și pe viitor dragostea și stima onorifică, ce mi-au arătat-o până acum. Din parte-mi îi asigur de aceleași sentimente afectuoșe.

N. Petra-Petrescu.

ULTIME SCIRI.

Viena, 2 Ianuarie. „Fremdenblatt“ constată, că Koerber și Szell s'au obligat reciproc de a nu trada nimic din hotăririle ce le-au luat, până când proiectele privitoare la pact nu vor fi prezentate parlamentelor.

Carloveț, 2 Ianuarie. Patriarchul Brancovici a fost lovit de apoplexie. Starea sănătății lui este gravă.

Literatură.

„Piteștenii la Sibiu“. La adunarea generală a „Asociațiunii“ noastre ținută la Sibiu în vara anului 1901 au venit în excursiune 70 de Piteșteni, spre a asista la serbările noastre culturale. Excursiunea acăsta s'a descris cu tóte amănuntele ei și a apărut acum într'o broșură ilustrată de 9¹/₂ côle în tipografia Mihail Lazar Fiu din Pitești. Prețul 2 lei. Acăsta broșură este o frumoșă dovadă de interesul viu, ce-l manifestă frații de peste Carpați față cu mișcarea noastră culturală.

„Cartea Durerii“ de Emil Bougand, tradusă din originalul frances de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Drănuș, Timișoara 1895. O cărticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corónă (plus 10 bani porto).

Se încinse o discuție, în care fie-care își spunea părerea, cum și prin ce împrejurare s'a întâmplat nenorocirea. În cele din urmă toți erau de părere, că Login a fost nimerit de un glonț, care s'a rătăcit din gresală la densul.

Acăsta era și părerea lui Havy, care încă veni la fața locului într'un târziu, prefăcându-se a arăta milă și părere de rău pentru pierderea unui om atât de credincios.

Țeranii făcură din două prăjinii o targă și puseră pe cel răpit pe ea. Login trăgea de mórte.

Le era milă de omul tînăr să móră în pădure, fără luminare, fără cuminescătura, și fără ca o mână iubită să-i ștergă de pe frunte sudoarea rece a agoniei.

— Duceți-l degrabă acasă! — ordonă unul dintre domni către ómenii, ce rid-cară pe umerii povara tristă, — póte va mai fi încă atâta putere în el, ca să trăească până îl veți duce acasă!

Convoiul trist porni; calea lui rămase însemnată de pete de sânge, care picura neîntrerupt din rana mortală.

Nenorocirea grozavă sgudui pentru câte-va momente tária sufletescă a Zenoviei. I-se părea că a devenit jucăria unei nălu-ciri inspăimântătoare, se uita fără sfar, cu

ochii mari, la figura omenescă, ce zăcea întinsă pe patul alb, cruntă, fără mișcare, cu palorea morții apropiate pe trăsurile feței sale schimosite de convulsunile durerii. Îi auzea resuflarea grea, îi vedea cămașa plină de sânge, și totuși i-se părea că vi-săză numai.

Ómenii se retraseră și lăsară pe Zenovia pradă durerii sale nemărginite.

Înainte de a se depărta însă unul dintre ei cugetă a săvârși o faptă creștinească dîcînd:

— Aprinde lumina, Zenovie!

Aceste cuvinte în fine o făcură capabilă de a cuprinde tótă mărirea îngrozitoare a nenorocirii sale. Acum în sfârșit putu pricepe, că stă lângă un muribund nenorocit, ea de de ce-or mai nenorocită.

Ochii rânitului se deschiseră într'aceea și de pe buzele lui vinete se auți o borborosire slabă, tremurătoare.

Din gângăvirea neînțeleasă Zenovia, afară de numele ei și al lui Havy, nu putu pricepe nimic.

— Login! Iubite Login! ecă aici sunt eu, nevasta ta, Zenovia ta! — dîse frîngîndu-și mînile.

Rânitul îi prinse mîna și șopti:

— Aici ești, Zenovie? Bine că ești aici.

Se părú că ceta ce-i întunecă până

acum conștiința, se subția pentru câte-va momente. În fața-i palidă reapărú roșeța, care apare înaintea morții, în ochii-i pain-giniți se aprinse focul înșelător, ultima licurire a schintei dumeșcesci, care se pregătesce să părăsească trupul neputincios, devenit pradă morții neîndurate.

— Zenovie! eu mor pentru tine, — dîse de-odata muribundul clar și hotărît, stringîndu-și ultima rămășiță de putere. — Cunoosc omul, care mi-a pricinuit mórtea, și vreau să-l cunosc și tu... Havy, domnul nostru m'a ucis, ca să mă depărteze din calea, pe care voesc să ajungă la tine. Adu-ți aminte de chinurile mele și respătesce-i...

Voi să mai urmeze, dér iritația ce-l cuprinse îi istovi puterile slăbite.

Pe când se trezi Zenovia din surprinderea-i durerósă, privirea-i incremenită zăcea pe un trup fără viață. Durerea-i nemărginită făcu să inghețe gróza, care nu se póte exprima prin cuvinte pe fața ei de marmoră.

În spre seră, când vênătorii se re-n-tórseră, în casa lui Login ardeau lumînări de cêră, și din lăuntru ei se auđia plâns înnădușit.

Havy își împintenă furios calul.

Ucigașii nu se simt bine în apropierea victimelor lor.

IV.

Zenovia și îngropa mortul scump și la cap îi puse o cruce de lemn.

Lumea era deșertă acum pentru densa, nu o interesa mai mult nimic. Cu tóte că domnul nu o alungă din moșie, se duse ea singură.

Sufletul ei se îngropă în cea mai adîncă durere. Un simțemnt unic îi pre-domnea tot spiritul sdrobot: suvenirea tristă; o unică patimă înflăcărată îi ținea ziua-nóptea tréza atențiunea: dorul de răsbunare.

În pribegirile sale fără rost i-se părea că-i sună neîncetat în urechi cuvintele mortului: „Resplătesce-i!“

Din când în când i-se năzăria umbra sângerósă a mortului, care-și punea mîna galbină pe rană; în privirea ochilor împăinginiți puté cetii provocarea la dare de sémă. Zenovia zimbă și șoptia:

— Așteptă puțin, Logine, așteptă!

O femeie ca Zenovia în fața primejdiei, ce ar fi amenințat pe bărbatul ei iubit, ar fi devenit eroină, și ar fi sărit orbesce spre apărarea lui. Acum însă, după crima săvârșită, când disprețul primejdiei, afară de a o conduce la rezultatul dorit, ar fi

Din compozițiile pline de melodii românești ale mult regretatului compozitor român *Ciprian Porumbescu*, tipărite și edate în edițiuni populare de d-na *Mariôra Rafiu* născută *Porumbescu*, se află de vânzare la Tipografia noastră următoarele piese:

„*Imn de urare*“ cu două voci, „*Hora Prahovei*“, „*A cățul o rază lină*“ cu voce, „*Furtura de nopțe*“ polcă, „*Frunză verde mărăgărit*“ cânt popular, „*Pe câmpiile Stupcei*“ polca mazurca, „*Fata popii*“ cânt popular. Fie care bucată costă 50 b. plus 10 bani porto. „*Basme Iașene*“ vals, 1 cor. 50 b plus 10 bani porto. „*Potpouriu*“, din opereta „*Crai nou*“ 3 cor. și *Ouvertura din opereta „Crai nou”* 1 cor. 50 bani plus 10 bani porto.

ECONOMIA.

Inul.

Acastă plantă, care ar ocupa un loc însemnat în agricultură și care ar ajuta mult la economia casei, din firele căreia se poate dobândi o pânză frumoasă și trainică, a fost cu totul depărtată de către agricultori, și înlocuită în mare parte cu pânza de bumbac, mult mai inferioară celei de in.

Cultura inului ne e cunoscută însă de mult; ca probă avem culturile întinse de odinioară, cari ocupau un loc însemnat în agricultură.

Inul este o plantă anuală, trunchiul drept și ramificat, foile sesile și liniate. Inul reușește destul de bine în terenurile deschise și expuse aerului, nu-i priesce în terenurile umbrite: reușește mult în țările nordice unde pământul e mai umed.

După timpul semănatului, inul se poate clasa în in de toamnă și in de primăvară; la noi se semăna numai inul de primăvară; calitatea dobândită e superioară celui de toamnă.

Printre numărusele varietăți mai putem cita: *inul comun* și *cel de Riga*, care ne dă un fuior lung și producție mare, semința însă trebuie învâită la 2—3 ani, fiindcă degenează cu ușurință, în care cas produsul ce am dobândi din semință, va fi de calitate inferioară; mai putem număra și *inul de iernă*, care se cultivă mult în țările nordice; *inul de Livonia* a cărui semință nu degenează, se dobândește o calitate destul de bună, firele însă sunt mai scurte ca ale celui de Riga.

Inul reușește în toate soiurile de pământ, în cele ușoare ca și în cele argilose, trebuie însă bine preparat terenul destinat pentru cultură.

De preferință e a se cultiva într'un teren năsipos, adânc și de aluvion, cum e pământul țerei noastre, care ajută mult crescerea acestei plante.

Pământul, după cum am spus mai sus, trebuie bine preparat. Pentru inul de primăvară se va da terenului 2—3 arături de cu toamnă, grăpându-se de mai multe ori, în scop ca să se mărunțescă bine.

Ca îngrășământ se poate da terenului băligar de cai sau oi, când inul se cultivă în pământuri tari; în cele ușoare se va pute îngrășa cu băligar de boi sau vaci: băligarul trebuie deopotrivă imprăsciat pe loc, pentru ca inul să aibă uniformitate în creștere.

Inul de toamnă se semăna de regulă pe la începutul lui Septembrie, ér cel de primăvară, prin Martie și Aprilie. Semănăturile din Martie sunt mai bune.

Înainte de semănat trebuie să fim încredințați de calitatea seminței. Semința bună se cunoște după *luciu* și greutatea sa; decât semința nu e bună, luciu îi dispăre, capătă o culoare verdu și puindu-le de-asupra unui vas cu apă, plutesc.

Semănatul inului, trebuie făcut cu mare băgare de seamă, spre a împărți de o potrivă semința. Se recomandă a se semăna pe sēră inul, și a se îngropa prin grăpă a doua-ți dimineața, când pământul conține ceva umezélă provenită din rouă.

Cantitatea de semință ce trebuie să semănăm variază după scopul ce urmărim; decât vom fuior de calitate superioară, vom semăna mai multă semință, în care cas firele fiind prea dese se vor desvolta mai puțin și calitatea firelor va fi mai bună; decât, din contră, inul ce vom semăna e merit a ne da și semință, îl vom semăna mai rar. În termen mediu, cultivând inul pentru semință, cum obișnuesc cultivatorii noștri, vom pune pe hectar 50 kgr. semință. Pentru fuior, inul se semăna mult mai des.

Semința se îngropă prin două grăpături încrucișate: după cât va timp e bine chiar să se tăvălugescă.

În cultura mică semința se îngropă cu grebla de mână.

După semănat, inul se plivesce când se observă că buruienile împiedecă vegetația. E bine a se face plivitul după o ploie, căci buruienile se smulg cu ușurință, înlăturând în același timp și vătămarea rădăcinilor de in.

Recolta. — Inul destinat pentru fuior 'l vom smulge când semințele sunt în pirgă, fiindcă fuiorul ce vom dobândi e de calitate bună; din contră, decât vom semăna, îl vom smulge când semințele sunt în de-ajuns copte; firele dobândite vor fi inferioare în calitate. În general, inul de toamnă se recoltază prin Maiu, ér cel de primăvară prin Iulie și chiar August.

Smulgerea firelor de in se face cu mâna. Se prind firele cu mâna stângă de mijloc. ér cu cea dreaptă de lângă rădăcină, apoi se trag firele în direcție oblică și cu băgare de seamă spre a nu le strivi; se scutură rădăcinile de pământ, alegându-se și buruienile, ce au mai rămas printre firele de in.

Decât pământul e prea tare în timpul recoltei se va stringe mai câte puține fire în mănunchi, lucrarea fiind mai anevoioasă; rădăcinile sunt bine înute de pământ și se pot strivi firele de in, decât ne vom grăbi și nu vom umbla cu băgare de seamă.

Mănunchele smulse se légă câte 2 încrucișate și se așeză în picioare la un loc deschis și espus sórelui, răsfrându-le la rădăcină, ca uscarea să se facă uniform. După uscat inul se face teancuri, care se vor așeza sub un șopron, sau în lipsă se vor face în formă de căpiți și se vor învâli cu pae. Înainte de a începe topitul inului, trebuie să-i luăm semința.

Pentru acest scop se așeză un dărac cu dinți de fier pe o masă, ér de-o parte și de alta 2 lucrători trag pe rând câte un mănunchi prin dinții daracului; capsulele fiind despărțite de dinții daracului, cad jos. După acesta se ia capsulele, se pun pe un ciarsaf, și când sunt bine uscate, se bat până se desparte bine semința, apoi se ventură și se ciuruesce spre a sepera cojile de semință. Semința astfel căpătată se pune într'un loc ferit de umezélă și lumină.

Topitul. — Inul se poate topi uscat sau mai verdui, când putem dobândi un fuior de o calitate mai bună. Topitul se face în apă stătătoare, curgătoare sau prin espunere la rouă.

Mă voi ocupa mai mult de topitul inului în apă stătătoare și curgătoare, fiind mult mai lesucios și în același timp mai practic. Când topitul se face în apă stătătoare, se va alege o apă cât se poate de lim-

pede, făcându-se o grăpă în care se va așeza inul în teancuri orizontale; pe teancul cel mai de deasupra se pun greutatea, spre a nu pluti pe apă.

Topitul în apă stătătoare se face prin August și durează 10 zile; decât se întărește prin Septembrie și Octombrie, poate dura 15—25 zile. Se cunoște că inul e în de-ajuns topit, când firele se despart cu ușurință de partea lemnosă și spălându-se, apa rămâne murdară. După-ce inul s'a spălat bine, se uscă și se pune în magasie spre păstrare până se începe melițatul.

Topitul în apă curgătoare e mai puțin întrebunțat la noi, se face în tocmai ca topirea în apă stătătoare, cu deosebire că teancurile sunt fixate prin nisce țeruși spre a nu fi tirite de apă. Se poate face topitul și în lădi ale căror laturi sunt găurite spre a pute străbate apa în interiorul lor: inul este așezat în aceste lădi, ér ele sunt fixate prin nisce țeruși de pământ. Topitul durează 10—12 zile.

După ce inul e bine spălat, se espune într'un loc deschis și în fața sórelui spre a se usca.

Albitul inului. — Se poate face în mod natural și artificial.

Cel mai bun metod e albitul natural fiind mult mai ușor de întrebunțat. Se întinde inul pe o livade deschisă în fața sórelui; se lasă expus la rouă timp de 20—30 zile, în care timp se întorce din când în când, pentru-ca albirea să fie uniformă. Decât în acest timp al albirei s'ar întâmpla ploie, inul trebuie strins și pus în magazie, căci altfel se strică decât 'l vom lăsa tot întins.

Înainte de a începe sdrobirea firelor, unii cultivatori pun inul în cuptore după-ce s'a scos pânea. Îți câte-va ore apoi, îl scote și-l pun pe un sul rotund și-l bat cu un maiu; acest mijloc bun înlocuesce melițatul.

Melițatul se face cu instrumentul cunoscut de noi sub numele de meliță, e foarte simplu și întrebunțat de toți cultivatorii.

După melițat inul se dărăcesce spre a despărți călții de fuioare.

După dărăcit se urmăze cu periatul, spre a scote inul mai curat.

Apoi se face păpuși (jurubițe), păpușele se fac pachete ca și bumbacul.

(„J. S. C. A.”)

Anghel I. Popescu.

tradat'o numai, ura nețermurită ce ardea în sufletul ei doritor după răsbunare o făcu să-și însușescă calitățile mătelor. Deveni viclincă și așteptă, ca jertfa să-i cadă neputincioasă în ghiare.

Havy între pregătirile felurite pentru serbarea nunții sale uită de aventura sa criminală. Femeia pentru care devenise ucigaș, dispărui; focul patimei sale se stinse la inchipuirea fericirii ce-l aștepta cu Melania.

În curtea domnescă era ferbere mare. Servitorii curățiau, măturau, împodobiau odăile, căci pe ziua următoare trebuia să vină dómna cea nouă. Ulița pe unde avea să trecă cortegiul de nuntă, era îmbrăcată în crengi verđi.

Havy merse încă de cu sēră la mirésa sa, și-l așteptau să vină odată cu nuntașii.

Totuși de-odată se întorse pe neașteptate în driul nopții la curtea sa. Neliniștea, că servitorii nu-și vor împlii conștientos datorința, îl făcu să se re'torcă. Era vesel ca mirii cei fericiti și laudă pe servitorii, când se convinse, că grijile sale erau neîntemeiate.

Fiindcă era târziu și comuna unde

locuia mirésa sa era numai în vecinătate, se decise a nu merge până dimineața.

Calul său era bun, calea cea scurtă până 'n satul vecin o putea străbate cu ușurință într'o oră.

Se culcă deci liniștit și adormi între cugete dulci.

Pe când dormia el însă o mână slabă de femeie întărită de dorul răsbunării lucra febril la nimicirea fericirii lui abia născunde.

Des de dimineața mirele se urcă vesel pe cal și plecă.

Drumul îl conducea prin pădurea unde murise Login.

Când trecu Havy pe lângă locul, unde săvârși crima grozavă, simți puțină remușcare și frică. Locul crimei săvârșite reimprespeteză tot-deuna în sufletele ucigașilor icóna oribilă, de care înzadar se 'ncercă a scăpa. Fazele morții și împrejurările spălăcite de timp se desfășură una după alta: ucigașii aud din nou țipetul dureros, se 'nfloră, văd sbuciumările, convulsivile, schimosirea feței, sângele aboritor curge viu din ranele mortale, mirosul lui îmbătător îl simțesc în nări, privirea ochilor sticloși e ațintită amenințator pe ei, horsirea muribunđilor din nou le umple urechile de

groză. Vai de ucigași! Umbra fantomică a victimelor îi urmăresce neînșecat ca furiile din mitologie.

Havy își isbi de groză călcăele împintenate în cóstele calului și se smulse violent din visiunea înspăimântătoare. Calul sbura în galop, ca și când un inamic de mórte l'ar urmări.

La marginea pădurei avea să trecă peste un pod, care împreuna țermurii unei prăpăstii ametoare.

Cufundat în cugete de remușcare se apropiă de pod, nu observă, că de pe o stâncă îndepărtată o femeie desperată îi făcea semne să se oprăscă.

Calul pași cu picioarele de dinainte pe pod, femeia începui a fugi scuturându-și naframa și strigând plină de desperare sălbatică, căt îi încăpea pe gură:

— Stăi! Stăi domnule!

Glasul ei iritat se spulberă fără rezultat în vânt...

Când ajunse la mijlocul podului, grinđile acestuia părăiră, podelele se grămădiră în disordine una peste alta și cu o poenitură scărțăitoare se prăbușiră în abis. Un nor de pulbere se ridică spre ceriu.

Zenovia — căci ea era femeia strigă-

tóre — sosi în fine, prea târziu ca să vadă numai sbuciumările de agonie ale lui Havy.

În fundul prăpăstiei stâncose se svêrcolia în sânge calul sdrobot, și Havy scâpura acățat cu capul în jos de o cotitură de stâncă. Din capu-i sdrobot, așa ca nu-l mai puteai cunoște, curgea sângele pârên. Nici o tremurare, nici un semn de viață în corpu-i, ce se legăna ca un pendul de-asupra ruinelor încălcite... Era mort.

Zenovia rămase câte-va momente încremenită 'n fața spectacolului sguduitor de nervi.

În sufletul ei se petrecui ceva grozav. Nu simția nici o compătimitare către jertfa săngerósă a răsbunării sale, și totuși n'ar fi stat pe cumpene a-și da dîilele vieții săltinare, de-ar fi putut rescumpăra cu ele viața lui Havy.

Când lucrase ea în liniștea nopții tăcute la tăierea podului, înaintea ochilor săi sufletesci icóna răsbunării i-se desfășură cu totul în alte colorii de cum se întâmplă. Cursa morții o pregătise ea pentru Melania; ucigașul bărbatului ei nevinovat, ar fi trebuit să rămână în viață, să simțescă chinurile sfășietóre de a vedé fința iubita, zăcând sdrobotă în sânge închegat.

A P A A M A R A „FRANCISC IOSIF“ Singurul mijloc purgativ ușor de luat. Se capătă pretutindeni.

Colinde.

Norul cel prea luminat.

Norul cel prea luminat
 Astăzi ni-s'a arătat,
 Mesia făgăduit
 Și de proroc prorocit
 Astăzi hoi l'am dobândit.
 Că soarele-a strălucit.
 Din feciură prea curată,
 Din lume prea laudată.
 Lui Irod intristăciune
 Fiind plin de-amărăciune.
 Irod dec'a audit,
 Că trei crai mari au venit,
 Pruncului celui născut
 Multă cinste i-au făcut,
 Forțe rău s'a mânia
 Mulți coconți mici a tăiat.
 Mulți copii care plângea
 S'au tăiat cu sabia,
 Mulți copii nevinovați
 Din brațul maicii luați.
 Glas în Rama s'auzea
 Maicele toate plângea,
 Toate se tânguia
 Cu glas jalnic și diceau:
 O săracile de noi
 C'am rămas fără de coconi.
 O, Iróde ce ai făcut?
 Mii de prunci ne-ai omorât.
 Nu te temi tu de urgie
 Și de-a Domnului mărire?
 Foc din cer să se aprindă,
 Iróde să te cuprindă
 Foc din cer să se pogóre
 Iróde să te omóre,
 Cu sabia îng-réseă
 Domnul să te prăpădească.
 Și de-acum până 'n vecie
 Irod pildă să ne fie.
 Noi ați să ne bucurăm
 Pe Dumneșu laudăm.

Mulțămită.

Mi-am făcut o punguliță nouă,
 Să-mi dați o pițulă ori două,
 Un zlot, ori doi
 Să-mi fac nădragi noi.
 Că mi-s'o rupt astă-vară
 Fugind după vulpea viclenă,

Ea nu știuse că Havy se reîntorse
 noaptea, cugetase că încă tot la mirăsa sa e.
 Umbra bărbatului ei mort îi șoptea totă
 noaptea, că Melania va călca prima-dată
 pe pod.

Acum răsunarea i se pără neispră-
 vită. În fața scenei înfiorătoare, mintea ei
 aguduită de groza atător întâmplări tragice
 își pierdă echilibrul.

Își ridică mâinile către ceriu, privirea
 ochilor ei stinși își perdă focul, și esclamă:
 — Dómne a tot puternice! Mi-ai luat
 răsunarea!

Versul ei sună regușit... obrații ei
 se albiră ca la morți... înaintea ochilor ei
 începură a juca schintei... și cădă gră-
 madă fără puteri.

Zenovia a mai trăit câțiva ani cu
 mintea clătită. În toate zilele împletia cu-
 nunți de flori și le pune pe crucea dela
 mommentul lui Login. Iérna, când nu erau
 flori împletia din bărbănoc.

Intr'o dimineață după o noapte viforósă
 de iérnă au aflat'o înghetată pe crucea lui
 Login, pe care o ținea cuprúșă.

Povara grea a secretului ei nu a îm-
 părtășit'o niměnu.

Ómenii muritorii lăsați răsunarea 'n
 mâinile Domnului!

Că io-s ficior de cătană.
 Nu vă uitați la tundra mea că e
 [așa ure
 Că ați, mâne mă vor pune jude.
 Am fost la oraș
 Să mă pue cămăraș.
 O diș, că să aștept pân pe mâne,
 Pe mâne mă mușcă o góngă mare
 Eu alergai prin grădinile ómenilor
 Ómenii după mine.
 Mă legară cu un cărnaț
 Pe după grumaz.
 Cu un cărtaboș
 Pe mai în jos.
 S'aveți folos
 De nascerea lui Ristos.

Publicate de: **Isidor Dopp,**
 inv. român.

Călindarul Plugariului.

A apărut și se poate procura de la
 tipografia *A. Mureșianu* — Brașov, „Că-
 lindarul Plugariului“. Prețul, cu porto,
 25 cr. (50 bani).

Acest călindăr, care apare acum în
 anul XI, cuprinde în afară de datele obici-
 nuite calendaristice, geneologia domnito-
 rilor din Europa, taxele telegramelor și
 cele postale, scala timbrelor, Măsurile, tîr-
 gurile din Ardeal și Ungaria și lista ad-
 vocaților români.

În *partea literară* vedem portretul
 bine reușit al repausatului episcop *Mihail*
Pavel cu o biografie, de Augustin Paul,
 Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Res-
 tignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admi-
 rabil fragment din romanul „Să-l urmărim“).
 Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cinci
 într'o păstăie (poveste de Andersen),
 Lulăua lui moș Radu, Legenda pământu-
 lui și a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare
 om din lume“ (poesie în dialect bănățe-
 nesc) de regretatul tîner poet Victor Vlad
 Delamarina.

Partea economică este și în acest an
 bine reprezentată prin următoarele articole:
 „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu;
 „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Cau-
 sele de ce sămănăturile sunt rele“ de N.
 H. Vechiuțescu, „Insecte stricăcioase po-
 milor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum
 îl cruțăm noi?“

După *partea economică* urmăză pe
 mai multe pagini diferite „povești“, apoi
 „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mul-
 țime de anunțuri.

Animalele în noaptea de Crăciun.

Încă în timpurile cele mai vechi,
 după-cum spun poezii grecești și chiar bi-
 blia, unele animale au fost distinse cu da-
 rul vorbirei și a profeției.

Un diar nemțesc povestesc ce cred
 Nemții în această privință. Fiind cele pu-
 se de diarul nemțesc lucruri interesante, le
 reproducem și noi:

În istoria veche a Germanilor se vor-
 bia mult despre animale, cari ar avé darul
 graiului. După-ce s'a introdus creștinismul
 la Germani înainte de asta cu 1200 ani,
 credința acésta nu s'a nimic total, dér
 s'a răstrîns la noaptea de Crăciun, în care
 s'a născut Isus Christos.

Profesorul Maier din Șvevia spune:
 „În noaptea de Crăciun pe la órele 12 ani-
 malele se pun în genunchi și se închină“.
 În Germania domnesce credința generală,
 că animalele în noaptea de Crăciun vor-
 besc împreună. Credința acésta este de
 altminteri răspândită și la popórele roma-
 nice, ba chiar și la cele din America. În
 Știria se crede, că în noaptea de Crăciun
 și duhurile pot să vorbescă cu animalele,
 ér în timpul liturגיעi de la meșul nopții
 chiar și satana. În Germania-de-sud se
 crede, că pòte să audă convorbirea ani-

malelor chiar și omul, al cărui suflet nu e
 împovărat cu păcate de mórte.

Despre un asemenea om se pove-
 tesc următoarele:

„În séra de Crăciun un rēndaș (bi-
 riș, argat), s'a gândit să mérgă la spove-
 danie, ca să se cuminece tocmai în ziua
 de Crăciun. Biserica era departe de unde
 ședea el și s'a întors noaptea târziu acasă.
 După-ce a sosit acasă s'a dus în podul
 grajdului să se culce. În grajd erau mai
 mulți boi. Rēndașul adormi curēnd, între
 órele 11 și 12 însé se trezi auzind pe ci-
 ne-va vorbind tare. Ascultând cu mare
 atențiune, spre mirarea lui aude, că unul
 din boi dice cătră celălalt: „Haid' să ne
 suim în pod și să stingem vieța rēndașu-
 lui“. Celălalt bou mai milos răspunde:
 „Nu, asta nu putem s'o facem. Astăzi a
 fost la spovedanie și mâne va fi primit la
 masa Domnului“. Boul care a vorbit în-
 tătău, éráși dice: „Însé rēndașul scie acuma
 și aude tóte și de sigur va povesti, ce a
 auzit“. La care răspunde celălalt bou:
 „Fii numai liniștit și te rógă, óesul în
 care ni-se îngăduie să vorbim și noi, îndată
 va trece“.

Auzind acestea rēndașul, îi veni cu-
 ragiul se dēdú jos pe scară și se uită
 pe-o crepătură în grajdul boilor. Și boii
 erau în genunchi, ridicau piciórele dinainte
 și își făceau cu piciorul drept semnul cru-
 cei. Când a sunat óesul doi-spre-dece le-a
 încetat darul vorbirei.

Însé ființele acestea necuvēntătóre,
 nu numai, că cuvēntéză în noaptea de
 Crăciun, dér sunt în stare a pređice chiar
 și viitorul. Așa în acésta noapte vorbesc
 între sine despre aceea, cum îi îngrijesc
 stăpânii lor, bine ori réu și prorocesc ca-
 surile norocite séu nenorocite, cari se vor
 întâmpla în anul ce urmăză.

După credința, ce este răspândită în
 Prusia rēsăritenă, omul trebuie să se fe-
 réscă să nu asculte cuvēntările vitelor,
 pentru-că atunci de sigur va trebui să
 móră.

Tot așa și în Știria, unde s'a întâm-
 plat, că un țeran era tare doritor a afla,
 ce vor fi vorbind caii lui în grajd și s'a
 ascuns sub iesle.

Și éta, caii încep a vorbi unul cu
 altul și se întrebau: Óre Dómne, ce stăpân
 vom căpēta acuma, căci acesta va trebui
 să móră nu peste mult? Pòrte uimit, în
 grijat și mahnit eși țeranul din grajd. Și
 tocmai așa s'a și întâmplat, după cum di-
 ceau caii: Din acel eas se îmbolnăvi țe-
 ranul și n'au trecut multe sēptēmăni din
 anul cel nou, și fú pedepsit pentru curio-
 sitatea sa și murí.

Un cultivator de vite din Bavaria
 își bătea joc de credința acésta și ridea
 de ómenii, cari spuneau asemenea lucruri.
 Într'o noapte de Crăciun se duse și el în
 grajd, cu gândul să ridă bine de cei ce
 cred asemenea lucruri, fiind sigur, că nu
 va auzi nimica. Pe la meșul nopții în-
 cepú unul dintre boi cătră celălalt: „Uite,
 frate, mie mi-e milă de stăpânul nostru;
 de ați în opt zile trebuie să-l ducem la
 grópă“. La care răspunde celălalt: „Și mie
 îmi pare réu, căci întotdeuna s'a purtat
 bine cu noi, nu ne-a dat nici-odată bătăi.
 ér nutreț și odihnă încă am avut destulă“.

Țeranul a început să ridă și a doua zi
 vëndú boii pe un preț de nimica. Dér se
 ivi o epidemie grozavă între vitele din
 comuna aceea și tóte vitele de jug au
 perit în 8 zile, afară de cei doi boi, pe
 cari îi vëndu-se țeranul. Într'aceea se îm-
 bolnăvi și țeranul și murí. Ne mai fiind
 alte vite de jug în sat, a trebuit să
 prindă la jug pe cei doi boi cari i-au dus
 apoi sicriul la cimitir.

Interesantă și hazlie este istoria, ce

se povestesc despre o slugă din Stiria
 care în nóptea de Crăciun a auzit urmă-
 toarele vorbe: „Mâne se va îneca stăpânul
 nostru cu cea dintăiu sarmală de varză,
 ce va vré să o înghită“. A doua zi șe-
 dēnd la masă, când stăpânul a vrut să
 scótă cu furculița din blid cea dintăiu
 sarmală, sluga l'a lovit pe stăpân așa de
 tare peste mână, încât sarmala a sărit de-
 parte cu furculița cu tot. Stăpânul se uita
 mirat la slugă, care apoi îi povesti cele
 auzite în nóptea de Crăciun. Într'aceea
 sarmala a înghițit'o un căne și s'a înecat
 cu ea.

Uite așa umblă ómenii chiar și din
 națiunile cele mai culte cum sunt Ger-
 manii, cu fel de fel de credințe deșerte
 și superstițiuni, căci fantasia omului nici-
 odată nu pauséză, ci vecinic lucréză. Dér
 în superstițiunile acestea nu este nici un
 réu așa de mare, din contră prin ceea-ce
 se spune, că în ora când s'a născut Dom-
 nul nostru Isus Christos, chiar și vitele
 ingenunche și se închină Creatorului, se
 exprimă ceea ce exprimă și scriptura prin
 cuvintele:

„Tótă zidirea să laude pe Domnul!“

MULTE ȘI DE TOYE.

Crăciunul unui împérat.

Henric al VII-lea a fost prins și țin-
 nut închis în castelul Bóckenheim de cătră
 propriul său fiu. Castelanul avea poruncă
 să-l tracteze cât mai aspru. Frig, fómé, du-
 rerea și caința rodeau la sufletul bătrânului
 împérat, care se chinuia în temnița cas-
 telului.

Era în séra de Crăciun. În odaia cas-
 telului ardeau multe de luminări. Fetiței
 lui Hildegart i-se pregătea masa cu daru-
 rile de Crăciun. Când însé sună clopoțelul
 și fetița fú dusă înainte mesei cu darurile
 în odaia ce strălucea de lumină, ea începú
 să plângă amar, acoperindu-și fața cu amē-
 doué mânilé.

Parinții spăriați întrebă pe fetița
 lor, decă nu cumva îi lipsesc ceva?

Da — răspunde fetița suspinând — eu
 nu pot să vėd aceste lucruri frumoșe, căci
 înaintea mea stă tot-déuna omul acela palid
 cu părul alb, pe care l'am vėđut ducēndu-l
 înderétul ziurilor temniței.

Fetița plânse și se jelui atăta, până
 ce tatăl ei luă darurile de Crăciun și se
 scobori cu ele jos în temnița, dând voie,
 ca mama și fetița să-l însoțé-că la cel în-
 temnițat, ducēndu-i bucate, vin și plăcintă.

Fórté mișcat împératul puse mâna sa
 pe capul fetiței dicēnd:

„Precum tu m'ai invéselit și mângaiat
 astăzi, așa să te mângăe și să te tinue-
 vinteze Dumneșu, și să facă să fi și tu
 multora sere binecuvēntare“.

Rugăciunea fú ascultată. Hildegart
 ajunsse stărița Mănăstirei Distbodenberg.
 Multora le fú ea spre binecuvēntare.

Un curios dar de Crăciun.

În ajunul Crăciunului catolic, un func-
 ționar dela un minister din Viena, a primit
 un dar fórté ciudat.

Funcționarul însé nu era acasă, ci
 tocmai plecase într'o lungă călătorie, când
 soția sa se pomeni cu doi inși, cari îi aduc
 o ladă mare, spunēd că înăuntru e un
 dar de Crăciun din partea unui prietin al
 bărbatului său.

Soția nu voi să priméscă lada, dér
 cei doi necunoscuți, după-ce puseră lada
 în fața ușei, plecară.

A doua-zi, lada era în același loc,
 dér de unde în ajun era f. rte grea, acum
 se ușurase cu totul.

Pentru
Sesonul de bal
 au sosit un asortiment mare de
NOVITĂȚI.

Crépe de Chine brodate
 și **Robe de Mousselin,**
 mai departe Peretile și Robe cu fluturi Gaze,
 Crépe de Chine și Mousseline, în tóte colorile și
 cu tóte prețurile.
 Pentru alegerea Novităților este un desprăț-
 mént separat luminat electric peste di.
 Mostre pentru provincie se trimite la cerere.

Magazin de mătăsărie
Szénásy, Hoffmann & Cie.
 Budapest, IV., Bécsi-uteza 4.

Soția funcționarului înscințând poliția, se procedează la o anchetă.

Se găsi, că lada avea două capace și că într'nsa fusese un individ. Misterul era din ce în ce mai mare.

Cine-va din curioșii, cari se aflau de față, recunoscu că acel cufăr aparține unui prieten al său și tot-deodată și prieten al funcționarului, căruia fusese adusă lada.

Continuându-se ancheta se dovedî, că acel prieten, care se afla odată în strinse legături cu funcționarul și cu familia lui, se certase cu el pentru un lucru nimic și rupsesse ori-ce relațiuni.

Prietenul însă voia cu ori-ce preț să se împace și găsi următorul mijloc:

Să vină într'o ladă, punând pe doi ómeni să-l ducă în casa prietenului său, sub cuvânt, că în acea ladă e un dar de Crăciun.

Soțul nefind acasă și soția refuzând lada, prietenul a rămas afară,

Peste nopțe i-a fost prea frig, a deschis unul din capace și a fugit.

Acest eveniment face astăzi obiectul de discuție al tuturor vienezilor.

*

Trei palme

Þilele trecute a răposat vestitul medic psihiatru *Krafft-Ebing*, care ori de câte-ori i-se da privilegiu, istorisia cu multă plăcere următorea pățanie hazlie din tiurețe:

Pe vremea mea de student în totă dimiunța se oprea înaintea gimnasiunii o telégă, la care era înhamat un măgar, care transporta lapte de la sat. Firesce — ștengarii de băești își făceau mult haz să întărite pe filosoful cu patru picioare, și se imprăsciau numai atunci când se apropia lăptarul, care, se înțelege, numai prin vorbe puté să-și verse nécasul.

Intr'o dimiunță ceta de copii impresuraseră ér pe bietul măgar, dér când au-șiseră zingănitul canelor de lapte, s'au imprăsciat cu toți, și am rămas numai eu ridénd fericit și mănucându-mi bucată de pâne ce o luasem de acasă.

Omul cu laptele, care ardea de dorul de a răsbuna insultele aduse măgarului său, s'a repeđit la mine și mi-a tras o palmă sdravénă.

Plângénd am alergat apoi, ca se-l pîrreasc la directorul. În fuga mare însă, m'am lovit de profesorul de clasă, care întra tocmai pe ușă, încât acesta a scăpat jos totă castele ce le ținea în mână și era cât p'aci să-l rēstorn. Înainte de a puté cere scuse, am căpétat acum și a doua palmă.

Firesce am început din nou a sbiera. La larma acésta a eșit pe coridor și directorul. Intrebându-mé ce nécas am, i-am spus: Profesorul de clasă mi-a dat o palmă deși eu măgarului nu i-am făcut nimic. În momentul acésta am căpétat și a treia palmă.

*

Daruri de Crăciun în America.

Când e vorba de daruri de Crăciun séu Anul Nou, Americanii nu se uită la preț. În acest an s'au cheltuit sume colosale pentru asemenea daruri, dér mai ales în New-York. Așa de exemplu, un milionar din New-York a trimis un cadou în portelauri în valóre de 25.000 lei, un altul a făcut cadou unei dómne, dantele în valóre de 13 mii lei. Un altul a trimis o stofă orientală în valóre de 10.000 lei. Președintele Statelor-Unite Roosevelt a primit însă un număr considerabil de cadouri. Câte-va þile de-aréndul căruțe și diferite alte vehicule au transportat, la locuința sa, diferite cadouri, ca: vin, haine, jucării, mobile, lucruri de mâncare, țigări și... medicamente. Președintele Roosevelt a luat hotărîrea, ca mai tóte aceste obiecte să se dea instituțiunilor de binef.cere și spitalelor.

*

Capra și vulturul.

Étă ce se raportéză despre eroismul unei capre:

Pe muntele Froda în vara acésta un tînér cioban, pe când durmia pe érbă, a fost atacat de cătră un vultur. Neavénd arme, el s'ar fi putut réu apéra, decât nu-i

venea în ajutor o capră. Curagiosul animal se repeđi cu córnelle plecate asupra vulturului, așa că ciobanul câștigă timp spre a-și lua bâta, ce se afla vr'o câþi-va pași departe de locul unde durmise. Dér vulturul părea că a înțeles, că póte încă s'o pățescă, de aceea lăsându-și prada s'a ridicat éráși în vėzduh.

*

Un popor fără religione.

S'ar fi cređut că nu póte să existe un popor fără religione și cu tóte acestea el există: e poporul corean.

Coreenii n'au de cât cultul morților și al strămoșilor; o religione fie ea cât de primitivă, n'au.

Bine înțeles că neavénd religione, ei n'au nici preoți.

Până mai anii trecuți era interđis chiar preoților străini de a locui în Coreea séu de a clădi biserici.

De câtă-va vreme însă, s'a dat voe tuturor misionarilor, cari au acum mare succes, de óre-ce au convertit — decât se mai póte, în specie, întrebuiunța acest cuvânt — 30.000 Coreeni la catholicism.

Majoritatea Coreenilor n'are însă nici acum vr'o religione.

Anunțuri de căsătorie.

De la 19 până la 31 Dec. 1902.

1) Andrea Bartesch ev. comerciant de faină cu Margareta Bartesch n. Woner ev. din Brașov. 2) Ioan Thiess, ev. cancelist de avocat cu Rosina Maier n. Wenzel ev. din Brașov. 3) Iuliu Wilhelm Schneider ev. tipograf cu Helena Gráf ev. din Brașov. 4) Traugott Linzing, ev. calfă de zidar cu Regina Mauresch ev. din Brașov. 5) Damitru Puiu gr. or. calfă de zidar cu Maria Rusu gr. or. din Brașov. 6) Dancs Samu ev. ref. calfă de ciobotar din Brașov cu Bathori Ida ev. ref. din Covasna. 7) Andrea Fleischer ev. calfă de zidar cu Pongraz Teresia r. cat. din Brașov.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 31 Decembrie.

Europa: Rebner, Viena; Müller, Arad; Cornescu, București; Patitia, c. și r. locotenent, Brașov; Neumann, Pesta.

București: Herzberg, Bistrița; Pollátsch, Vințul de jos; Gruner căpitan, Schor privatier, București; Hoffman, Tuznad; Goldstein, Budapesta.

Grand: D-na Schneider, Ploiesci; Schmidt, Sibiu.

Pe ziua de 2 Ianuarie 1903.

Pomul verde: Conte Haller, lct. de husari, Brașov; Orășanu. funcționar, Viena.

Europa: D-na Ioanovic, Azuga; Karpelet, Petroșeni; Somerecker, Pesta; Pilzer, Krakau; Hoffman, Friedmann, Pesta.

Calendarul săptămănei.

DECEM. (1902) are 31 þile. ANDREA.

Þilele	Călend. Iul v.	Călend. Greg.
Dum.	22 S. m. Anastasia	4 Isabela
Lun.	23 S. 10 m. de Crit.	5 Telesfor
Marți	24 C. m. Eugenia	6 þ Botez D-lui
Merc.	25 þ Nasc. D-lui (Cr)	7 Valente
Joi	26 þ Sob. Pr. Maria	8 Severin
Viner	27 þ Sf. Arch. Stef.	9 Iulian
Săm.	28 22 mii m. Ni-od	10 Paul erem.

Carsul losurilor private

din 29 Dec. 1902.

	comp.	ndo
Basilica	18 25	19 25
Credi	133	437
Clary 40 fl. m.	187	200
Navig. pe Dunăre.	—	—
Insbruck	83	86
Krakau	75	78.50
Laibach	75	77
Buda	180	2.0
Pa'ffy	152	136
Crucea roșie austriacă	55	16
" " ung.	26.75	27.75
" " ital	27.5	28.25
Rudolf	70	74
Salm	240	242
Salzburg	76	7
St. Gevois	255	275
Stanislaw	77	83
Trintine 4 1/2 % 100 m. c.	427	430
" 4 % 50	42 25	44 25
Waldstein	82	72
" de 10 franci	32	35
Banca h. ung. 4 %	—	—

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Nr. 9481—1*2

PUBLICAȚIUNE

referitoare la așternerea fastunilor a dărei de câștig de a III-a și a IV-a clasă și a celorla după darea cametelor, după capitalii și capitaliilor pasive.

a) Referitoare la darea de câștig de a III-a clasă.

Spre scopul evaluării dărei de câștig de a 3 a cl., pentru anul 1903, se provócă tóte acele partide, cari în anul 1903 au început o afacere séu întreprindere supusă dărei, de a lua în primire fără întârziere dela oficiul orășenesc de dare formularele pentru fasionarea dărei de câștig de a 3-a cl.

Fasiunile aceste, provédute cu datele coréspundétore, au de a se așterne cel mult până în 20 Ianuarie 1903 la oficiul orășenesc de dare.

b) Referitoare la darea de câștig de a IV-a clasă.

Partidele obligate la solvirea acestei dări, precum toți funcționari publici, comunali, acei bisericesci, acei dela diferite societăți și în fine acei privați, cari au o léfă permanentă, o pensiuine, gratifiatiune séu rente, în fine toți conducétori de afaceri administratori, comptabili, casari, etc. cari capétă peste 40 fl. léfă lunară, se provócă de a-și lua dela amintitul oficiu de dare în primire formularele pentru fasionarea referitóri dări, așternéndu-le provédute fiind cu datele recerute până în 20 Ianuarie 1903 aceluiaș oficiu.

c) Referitoare la darea cametelor de capitalii și rente.

Acele partide, cari au camete după pretensiuni de capitalii, se provócă, ca spre scopul statoririi dărei după camete, să-și ia îndată în primire referitóre-le formulare de fasionare dela oficiul orășenesc de dare, reasternéndu-le, provédute fiind cu datele coréspundétore, cel mult până în 20 Ianuarie 1903.

Tot aceeaș dispozițiune valoréză și pentru persónele, cari au rente, precum și acei proprietari de mori și dérste, cari sucórtă inșiși acésta afacere, ci au aceste obiecte date în aréndă, prin armare cari sunt obligati la fasionarea aréndei.

d) Referitoare la fasionarea datoriilor de pe realități

Acei proprietari de casă și realități, a căror realități sunt îngreunate cu datorii, să provócă de a-și lua în primire dela oficiul orășenesc de dare referitóre-le formulare pentru fasionare, și provédéndu-le cu datele coréspundétore, se le reasternă aceluiaș oficiu până în 31 Ianuarie 1903.

După 31 Ianuarie 1903 până în 15 Februarie 1903 sunt a se așterne fasiunile prin cereri scripturistice, în aceste petițiuni este de a se motiva prin o împrejurare plausibilă întârzierea așternerei fasiunei.

Fasiunile așternute după 15 Februarie 1903 nu se iau sub nici o împrejurare în considerațiune.

Brașov, în 29 Decembrie 1902

1—2. Oficiul de dare orășenesc.

De serbători
recomand onor. mele clientele **depositul meu bogat asortat, cu Ciai, Rum, prăjituri** foarte fine, pentru Ciai **Vinuri de Ardeal** foarte bune, Silvorium, Punciu, Curmale, Struguri de malaga. Specialități diferite de **pescei și Cașuri**. Mare asortiment de **impodobit pomul de Crăciun**.
Cu distinsă stimă
ALFRED KAMNER,
Magazin de delicatose
Brașov, Strada Vămii 29.

Se vinde
VIN nou de Ardeal natural litru cu **36 cr.**,
preste 3 litri cu **32** „
precum și
VIN vechiu litru cu 36, 40 și 50 cr.
O încercare va convinge pe fiecare de bunătatea vinului.
Cu tótă stima:
Maria Bucur Băncilă,
(784,4—10.)
pe Tocile Nr. 31.

Eu nu bat toba mare
dar se scie că
Bombóne și decorații de Pomul de Crăciun,
Specialități de Candite, Chocoladă, Bombóne și figuri de chocoladă **dela 1 cr. în sus**
vénd mai ieftin ca ori și undă, în **Cofetăria**
din Strada Mihail Weiss nr. 2, casa D-lui Copony.
Cu deosebită stimă
2—5.(797) **Beck József.**

Epilepsi.
Cine suferă de epilepsie, cărcei, de nervi să óeră broșura în privința acésta. se trimite **gratis și franco** dela **Schwanen-Apotheke, Frankfurt, a. M.**

DEPOSIT de articole igienice. **DEPOSIT de mărfuri de gumi din Paris.**
J. REIF Specialist, VIENA
I., Brandstätte 3.
Prețuri curente în coverte închise franco și gratis.
Trimiterea în provincie cu Rambursă.
Discreț. à K. 2, 4, 6, 8, 10 etc.

Pentru a obține un păr bogat și pentru a împedeca căderea părului a înlătura formarea mătretei și a întări pelea capului, se întrebuiunțați
BALSAMUL de PĚR a lui NEUSTÄDTER
Garantat. Se capétă numai la Effect sigur.
EUGEN NEUSTÄDTER
(100) Farmacia la „S hutz Engel“ Brașov Piața Franz Josef, Tîrgul grăului. 5—10

Haveloc și mantale de ploie Gumi.

Ne luăm voe a atrage atenția On. public din oraș și dela țără, că noi afară de haine gata pentru bărbați și copii ținem un

deposit mare de postavuri din țără și streinătate.

Luăm comande pentru haine bărbătesci și de copii după măsură, și garantăm pentru croiala modernă și potrivită, care se execută după cele mai nouă fașone

Cu totă stima

Depner, Roth, Westemean,
în edificiul „Spar Cassa“ Strada Vămiei 3—5.

697.10—0.

Mostre de postavuri la cerere franco.

Deposit de strae cu păr lung ardelone.

Paltone blănie de postav și piele.

Devisa: Dever mare, câștig puțin.

P. PAVEL, CROITOR WIENES
civil și militar.

Am onorea a aduce la cunoștința On. public, că atelierul meu de

Croitorie de uniforme și haine civile,
ce-l avem sub Bucum Nr. 15 l'am mutat dela 30 Septembrie 1902 în Strada Michael-Weiss Nr. 26.

Atrag atenția p. t. Domni, cari servesc anul de voluntar că la mine se pot căpeta cu 124 corone următoarele obiecte de uniformă:

|| 1 manta, 1 tunică, 1 pantalon, 1 blusă, 1 balonetă elegantă cu curea după plac, 1 părechă mănuși, 1 cravată. ||

Tote aceste haine se confecționează din stoffe fine după măsură și regulament. Tot-deuna sunt provețut cu stoffe englezesci.

Rugând pe On. public de binevoitorul său concurs, subsemnez

cu totă stima

P. PAVEL.

(9—12.)

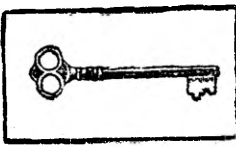
In urma unei cărți postale, merg în persoană a lua măsură

Săpun în rude
SCHICHT.

MARCA:

Cerbu și seu și Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor de aceea cel mai ieftin.

Se capetă pretutindenă

92—40.(725)

Cine dorește să aibă un costum bun, elegant și trainic acela să facă cumpăratura necondiționat la

HANS FIELES

în Brașov, Strada Vămiei nr. 13,

unde se află tot-deuna un **asortiment mare de stoffe**

de Loden-Tiroles neintrecut de durabile, precum și

Stoffe de Kamgarn

dela cele mai ieftine până la cele mai scumpe. Kamgarn negru, Peruvians pentru **costume de salon și fracuri.**

La dorință pot recomanda croitori buni, cari sunt în stare să lucreze în 10 ore un costum durabil și fără scăderi.

Recunoscințe numeroase.

Mă rog de a visita Magazinul meu, fără a fi silit la cumpăratură.

Hans Fieles,

Strada Vămiei nr. 13.

(754,11—20.)

Mostre se trimit cu bonificarea speselor poștei.

Firma creștină fondată 1860

6 fl.

NEÎNTRECUTE

în frumseță și precisiune sunt ciasornicele mele veritabile elvețiane din

Oțel negru Brillant

Remontoir-Savonnett, cu capac dublu de oțel negru brillant, aparat precis și fin, (garanție trei ani), cadran care lucesce ca opalul, arătător patentat, cercul, mânerul din **veritabil Aurdoble.** Aceste ciasornice sunt foarte căutate și fiecare le poartă cu plăcere, fiind foarte elegant ajustate

Prețul dimpreună cu ambalajul fl. 6.—

Ciasornice pentru dame de oțel negru brillant fără capac, foarte frumos lucrate fl. 7.—. Lanțuri d'aur double potrivite pentru ciasornice de bărbați și dame fl. 1.50. Ciasornice de

nickel remontoir fl. 3. Ciasornic d'argint remontoir cu capac dublu fl. 5. Trimiterea cu rambursă. Ce nu convine primese înapoi, și restitui banii, prin urmare nu-i nici un risc.

Iosef Spiering, Wien, I Postgasse 2—22.

Catalog mare ilustrat cu prețurile ciasornicilor, lanțurilor, inelelor se trimite gratis și franco.

Instrument minunat!

NOU! TROMBINO! NOU!

Dumneavostă cântați fără instrucție și fără cunoștință de note sub garanție imediat cele mai frumoase cântece, dansuri, marșuri, ca: „Trompeter von Säckingen“, „Nu fi mândră“, „Abandonata“, „La Souper“, „Poarta în pădure“, „Marșul lui Radetzky“, „Du mein Girl“ și alte 200 piese musicale cu

Trompeta de nickel „TROMBINO“ Este invenția cea mai senzațională am inventat-o. În afară de prezent și produce pretutindenă mare surprindere, cu atât mai mult, când cineva se produce într-o societate ca virtuos, fără să fi avut cineva cunoștință despre această calitate, și cântă imediat fără ostentă și puteră, numai prin aplicarea notelor la instrument, **musică admirabilă puternică.** Cea mai frumoasă petrecere în casă, la societăți și sărbători. La excursiuni cu bicicleta, trăsura și partide, cu luntrea cel mai vesel acompaniator. Esecută piese de dans și acompaniarea cânturilor **Trombino** împreună cu cântece și instrucție ușor de învățat costă:

I sortă din nickel fin cu 9 tonuri fl. 3.50 NOTE pentru I sortă costă 30
II „ „ „ 18 „ 6.— „ „ „ 6.— „ „ „ 6.—

Trimiterea cu rambursă numai prin **HEINRICH KERTÉSZ, Wien, Fleischmarkt Nr. 9—160.**

Ori-ce econoamă

se poate felicita, dacă considerând sănătatea, cruțarea și gustul cel bun folosește cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner.

Rugare: La cumpărare să nu se ceară simplu »cafea de maltă«, ci anume numai cafeaua Kneipp de maltă — a lui Kathreiner — și să se primească numai în pachetele originale, a căror iconă e aici alăturată.

Prețul unui pachet 50 fileri.

Contine 500 grame.

Fabricile de cafea de maltă Kneipp
München.